

Scan

พฤติกรรมกรบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จังหวัดชัยนาท

นายวีรชาติ พูลเหลือ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**Consumption Behavior of the Elderly in Suahoak Municipality,
Chai Nat Province**

Mr. Weerachart Poolhuea

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics**

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พหุติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
จังหวัดชัยนาท
ชื่อและนามสกุล นายวีรชาติ พูลเหลือ
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์พันธ์ อุทยานนท์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์พันธ์ อุทยานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์)

.....
(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศีลพิพัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

จังหวัดชัยนาท

ผู้ศึกษา นายวีรชาติ พูลเหลือ รหัสนักศึกษา 2516000821 ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พอพันธ์ อูยานนท์ ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก 2) สำรวจความต้องการสวัสดิการด้านต่างๆของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก 3) วิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก 4) เพื่อเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จำนวน 100 ตัวอย่าง โคนการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา จากนั้นจะนำข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์หาสมการการบริโภค ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย และเปรียบเทียบการบริโภคกับเส้นความยากจน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ผู้สูงอายุมิรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,260.50 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 105,089.80 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 571,150.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 46,880.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 96,700.00 บาท มีรายจ่ายการบริโภคส่วนใหญ่ คือ ทางด้านอาหาร และเครื่องดื่ม โดยคิดเป็นร้อยละ 52.83 ของการบริโภคทั้งหมด ส่วนรายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลเป็นรายจ่ายของการบริโภคที่ต่ำที่สุด 2) การสำรวจความต้องการทางด้านสวัสดิการ พบว่า ผู้สูงอายุทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีความต้องการความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ และอาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ 3) การวิเคราะห์ค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยของการบริโภค พบว่า ผู้สูงอายุมิมีการบริโภคเฉลี่ยใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยที่ได้รับ โดยมีค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภคเท่ากับ 0.9888 ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายทางการบริโภครวมมีค่าเท่ากับ 0.469 ซึ่งได้จากสมการการบริโภค ดังนี้ $C = 2733.421 + 0.469 Y$ 4) การเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกกับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550 พบว่า ส่วนใหญ่มีรายจ่ายการบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจน ข้อเสนอแนะให้หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องควรเร่งให้ความรู้กับประชาชนในวัยต่างๆ ได้รู้จักประหยัด อดออม รายได้ และทรัพย์สิน เพื่ออนาคตในวันข้างหน้า

คำสำคัญ พฤติกรรมการบริโภค ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลเสื่อโฮก

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งในการให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหา ชี้ออกพร้อม ข้อเสนอแนะ และติดตามการทำวิจัยครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์พันธ์ อุทยานนท์ รองประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ผู้ศึกษารู้อีกชาวซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ นางสาวสุกัญญา คำภูผา ที่ได้เสียสละเวลาในการช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกทุกท่านที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัย ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือเป็นอย่างดี และหากงานวิจัยนี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอขอบคุณความคิดนี้เป็นการขอบพระคุณ พ่อ แม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการศึกษาของผู้ศึกษาด้วยดีเสมอมา

วีรชาติ พูลเหลือ

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
แหล่งข้อมูล	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิด ทฤษฎีการบริโภค	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของประชากรและข้อมูลพื้นฐานสำคัญ	35
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก	38
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน และการออม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ต่อเดือน	57
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้สูงอายุ.....	70
ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย.....	74
ตอนที่ 7 การเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุ.....	76
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปการวิจัย	79
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	90
ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	91
ข ผลการศึกษาโปรแกรม(Regression).....	96
ประวัติผู้ศึกษา	100

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 สถิติประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปของประเทศไทย พ.ศ.2542 – 2552 (คน).....	4
ตารางที่ 1.2 อัตราส่วนการเป็นภาระของประชากรกลุ่มต่างๆ (ร้อยละ).....	5
ตารางที่ 1.3 แสดงเกณฑ์สังคมผู้สูงอายุของอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เป็นรายตำบล.....	6
ตารางที่ 1.4 แสดงเกณฑ์สังคมผู้สูงอายุของอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เป็นรายตำบล.....	8
ตารางที่ 4.1 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะเพศ.....	39
ตารางที่ 4.2 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะช่วงอายุ.....	40
ตารางที่ 4.3 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการนับถือศาสนา.....	41
ตารางที่ 4.4 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการสมรส.....	42
ตารางที่ 4.5 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการอ่านออกเขียนได้.....	43
ตารางที่ 4.6 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะอาชีพ.....	44
ตารางที่ 4.7 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่มาของแหล่งรายได้หลัก.....	45
ตารางที่ 4.8 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	46
ตารางที่ 4.9 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะของขนาดครัวเรือน.....	47
ตารางที่ 4.10 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ.....	48
ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนผู้สูงอายุที่มีรายได้ (ต่อเดือน) ในแต่ละช่วงของรายได้.....	50
ตารางที่ 4.12 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน การมีหลักประกันและเงินออมเฉลี่ย สิ้นทรัพย์ถาวร เฉลี่ย สิ้นทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ย และหนี้สินเฉลี่ย จำแนกตามเพศ.....	51
ตารางที่ 4.13 แสดงรายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สิ้นทรัพย์ถาวร สิ้นทรัพย์ หมุนเวียนหนี้สินทั้งในและนอกระบบจำแนกตามอาชีพ.....	52
ตารางที่ 4.14 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สิ้นทรัพย์ถาวร สิ้นทรัพย์หมุนเวียน หนี้สินทั้งในและนอกระบบ โดยจำแนกตามช่วงอายุ.....	53
ตารางที่ 4.15 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สิ้นทรัพย์ถาวร สิ้นทรัพย์ หมุนเวียน หนี้สินจำแนกตามระดับการศึกษา.....	54
ตารางที่ 4.16 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สิ้นทรัพย์ถาวร สิ้นทรัพย์หมุนเวียน หนี้สิน ทั้งในและนอกระบบตามสถานภาพการสมรส.....	55
ตารางที่ 4.17 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สิ้นทรัพย์ถาวร สิ้นทรัพย์หมุนเวียน หนี้สิน ทั้งในและนอกระบบตามขนาดครัวเรือน.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 แสดงรายจ่ายด้านต่างๆ โดยเฉลี่ยต่อเดือนของผู้สูงอายุ.....	58
ตารางที่ 4.19 รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้าน สาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันจำแนกตามเพศ.....	59
ตารางที่ 4.20 รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้าน สาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อ สังคม และรายจ่ายด้านการพนัน จำแนกตามอายุช่วงอายุ.....	61
ตารางที่ 4.21 รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้าน สาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันจำแนกตามสถานภาพสมรส.....	63
ตารางที่ 4.22 รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้าน สาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันจำแนกตามอาชีพ.....	65
ตารางที่ 4.23 รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้าน สาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันจำแนกตามระดับการศึกษา.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.24	รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหต้ำ เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้ำ รายจ่ายด้านกร เดินทาง รายจ่ายด้าน สาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสนทนากการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายคั้นเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันจำแนกตามขนาดครัวเรือน.....	69
ตารางที่ 4.25	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้ ผู้สูงอายุ.....	71
ตารางที่ 4.26	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้ ผู้สูงอายุ.....	71
ตารางที่ 4.27	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการการจ้ดบริการตามบ้านเพื่อ ช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ.....	72
ตารางที่ 4.28	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มี ปัญหาสุขภาพเรื้อรัง.....	72
ตารางที่ 4.29	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มี ปัญหาสุขภาพเรื้อรัง.....	73
ตารางที่ 4.30	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการจัดการศึกษาต่อเนื่อง.....	74
ตารางที่ 4.31	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการอาสาสมัครเพื่อดูแล ผู้สูงอายุ.....	74
ตารางที่ 4.32	แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการการสร้งงาน และอาชีพ.....	74
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภคคั้นรายจ่ายต่างของกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุ.....	75
ตารางที่ 4.34	ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมต่อเดือนที่มีผลต่อรายจ่ายการบริโภครวม.....	76
ตารางที่ 4.35	ภาวะความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2543-2550.....	77
ตารางที่ 4.36	รายจ่ายการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกเปรียบเทียบกับ เส้นความ ยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550.....	78

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการบริโภค.....	14
ภาพที่ 2.2 รายได้ การบริโภค การออมตามทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภค และการออม.....	19
ภาพที่ 4.1 แสดงสถานภาพลักษณะทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	40
ภาพที่ 4.2 แสดงสถานภาพลักษณะทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ภาพที่ 4.3 แสดงสถานภาพลักษณะการนับถือศาสนาของกลุ่มตัวอย่าง.....	42
ภาพที่ 4.4 แสดงสถานภาพลักษณะทางสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง.....	43
ภาพที่ 4.5 แสดงสถานภาพลักษณะการอ่านออกเขียนได้ของกลุ่มตัวอย่าง.....	44
ภาพที่ 4.6 แสดงสถานภาพลักษณะจำแนกตามอาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง.....	45
ภาพที่ 4.7 แสดงสถานภาพลักษณะตามแหล่งที่มาของรายได้หลักของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
ภาพที่ 4.8 แสดงสถานภาพลักษณะทางระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ภาพที่ 4.9 แสดงสถานภาพลักษณะขนาดครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
ภาพที่ 4.10 แสดงสถานภาพลักษณะการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....	49
ภาพที่ 4.11 แสดงสัดส่วนจำนวนผู้สูงอายุในแต่ละช่วงของรายได้.....	51
ภาพที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการบริโภค.....	77

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากผลการสำรวจประชากรผู้สูงอายุของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เกี่ยวกับสถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทย ปี 2552 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผลสำรวจ ยังพบว่าผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.7 ในขณะที่ดัชนีผู้สูงอายุก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จนเกือบจะเป็นครึ่งหนึ่งของประชากรในวัยเด็ก นอกจากนี้ยังพบอีกว่าอัตราส่วนเกือหนุนผู้สูงอายุมีแนวโน้มลดลงเหลือ 6.3 และยังพบอีกว่าผู้สูงอายุไทยที่อาศัยอยู่นอกคนเดียวตามลำพังในครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 7.7 จากผลสำรวจแสดงให้เห็นว่าขณะนี้สังคมไทยได้กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุแล้ว และการที่ประเทศไทยมีอัตราการเป็นภาวะวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ดัชนีผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และการที่อัตราส่วนเกือหนุนผู้สูงอายุลดลงอย่างต่อเนื่อง ภาวะเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุในอนาคตอันใกล้ กล่าวคือผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานจะต้องรับภาระในการเลี้ยงดูและดูแลผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น และในที่สุดผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานและผู้สูงอายุจะอยู่ในสภาพอ่อนแอทั้งสองฝ่าย จะมีผู้สูงอายุที่ถูกกละเลยหรือถูกทอดทิ้งเพิ่มมากขึ้น หากทุกภาคส่วนไม่ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสถานการณ์นี้อย่างจริงจังจึงอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และจากการที่โครงสร้างประชากรของไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประกอบกับปัจจุบันขนาดครอบครัวเล็กลงมีเพียงพ่อแม่ลูกไม่มีปู่ย่าตายายรวมอยู่ด้วย ทำให้มีแนวโน้มที่ผู้สูงอายุจะไม่ได้รับการดูแลจากบุตรหลาน และอาจเป็นภาระต้องพึ่งพิงสวัสดิการจากรัฐเพิ่มขึ้น เนื่องจากระบบการออมเพื่อการชราภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงแรงงานในระบบการจ้างงานทั้งหมด และแรงงานที่มีการออมเพื่อการชราภาพส่วนใหญ่ประมาณ 8.7 ล้านคนมีเพียงหลักประกันขั้นพื้นฐานผ่านกองทุนประกันสังคม ซึ่งกำหนดผลประโยชน์ทดแทนไว้ตายตัวประมาณร้อยละ 13 ของเงินเดือน ๆ สุดท้าย ซึ่งไม่น่าจะเพียงพอกับมาตรฐานการครองชีพหลังเกษียณ และแรงงานที่เหลืออีกเกือบ 2 ใน 3 ของผู้มีงานทำยังไม่มีระบบการออมเพื่อการชราภาพใด ๆ เลย นอกจากนี้ การออมในภาคครัวเรือนยังมีแนวโน้มลดลง ซึ่งจะทำให้เกิดช่องว่างการออมและการลงทุนเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต และส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ขณะที่ภาคเศรษฐกิจไทยเองก็ยังมีจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน

ขนาดใหญ่อีกมาก ดังนั้น จึงทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มระดับการออมของประเทศให้สูงขึ้น ซึ่งถือเป็นโจทย์สำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องผลักดันนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการออมภายใต้เงื่อนไขของการใช้จ่ายแค่พอเพียง สนับสนุนให้มีการออมในระดับครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้ง เร่งหามาตรการในการช่วยเหลือกลุ่มแรงงานผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้รับการคุ้มครองด้านรายได้ เพื่อสร้างระบบการออมเพื่อการชราภาพให้ครอบคลุมถึงแรงงานทั้งหมด ซึ่งนอกจากจะช่วยให้คนมีเงินออมที่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพได้หลังวัยเกษียณแล้ว ยังเป็นการเพิ่มเงินออมระยะยาวในประเทศ ทำให้สัดส่วนเงินออมต่อการลงทุนในประเทศเพิ่มขึ้น และลดการพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศลง นอกจากนี้ ยังเป็นการลดภาระงบประมาณของรัฐที่จะใช้ในการดูแลผู้สูงอายุที่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาผู้สูงอายุ ก็คือ การทำให้ผู้สูงอายุเป็นสมาชิกที่เข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ซึ่งจะทำได้ นอกเหนือจากสุขภาพที่ดีแล้ว ยังต้องมีความรู้ ความสามารถและ โอกาสในการทำงานต่างๆ รวมทั้งมีเงินสำหรับใช้จ่ายใช้สอยเพื่อสิ่งจำเป็นในชีวิต

ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีข้อมูลประชากรผู้สูงอายุที่เป็นปัจจุบัน เพื่อสำหรับให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องสามารถที่จะนำไปใช้ในการติดตามประเมินผล แนวทางแก้ไข ปัญหาต่างๆ และเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสังคม ที่จะรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากภาวะประชากรสูงอายุ จึงได้ดำเนินการจัดทำงานวิจัยพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ปัญหาภาวะสังคมผู้สูงอายุโดยรวม

1.1 สถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทย 2552

เมื่อโลกมีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะสาขาการแพทย์ และสาธารณสุขที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก จึงส่งผลให้อัตราการเกิดลดลง ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น และสัดส่วนของผู้สูงอายุมีมากขึ้นตามไปด้วย

สถานการณ์ของประเทศไทยก็ดำเนินไปเช่นเดียวกับนานาประเทศ กล่าวคือ การดำเนินนโยบายด้านประชากรและการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้คนไทยมีสุขภาพดี มีอายุยืนยาวขึ้นและมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนครอบครัวที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าวทำให้ภาวะเจริญพันธุ์และอัตราการเกิด

มีแนวโน้มลดลง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร กล่าวคือ ประชากรที่อยู่ในวัยสูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง

องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้นิยามว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกิน 10% หรืออายุ 65 ปีขึ้นไป เกิน 7% ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 20% และอายุ 65 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น 14%

ข้อมูลสถิติประชากรของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปี และประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ตั้งแต่ พ.ศ.2547 ทั้งนี้ ได้มีการคาดประมาณกันไว้ว่า ประเทศไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ในปี พ.ศ.2570

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจกันเป็นอย่างมากทั้งในระดับชาติและในระดับโลก เนื่องจากมีผลกระทบอย่างกว้างขวางในระดับมหภาค ได้แก่ ผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การออมและการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล การจ้างงานและผลิตภาพของแรงงาน และระดับจุลภาค ได้แก่ ผลต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านสุขภาพ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนสำคัญที่ต้องการการวางแผนอย่างเป็นระบบและ เริ่มดำเนินการล่วงหน้า เนื่องจากมาตรการต่างๆ หลายประการล้วนแล้วแต่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ กว่าที่จะเห็นผลเป็นรูปธรรม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรยังส่งผลให้อัตราส่วนภาระพึ่งพิงหรือภาระโดยรวมที่ประชากรวัยทำงานจะต้องเลี้ยงดูประชากรวัยเด็กและวัยสูงอายุเปลี่ยนแปลงไป โดยภาระพึ่งพิงของเด็กมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ภาระพึ่งพิงของผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาระพึ่งพิงโดยรวมของทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มลดลง ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 สถิติประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปของประเทศไทย พ.ศ.2542 – 2552 (คน)

พ.ศ.	กลุ่มอายุ (ปี)			ผู้สูงอายุรวม (1)	ประชากร รวม (2)	% ของ (1)/(2)
	60-<65	65-<70	70+			
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)						≥10
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aging Society)						≥20
2542	1,775,104	1,381,475	2,112,359	5,268,938	58,570,453	9.00
2543	1,802,902	1,418,505	2,200,592	5,421,999	58,875,950	9.21
2544	1,815,101	1,491,784	2,307,507	5,614,392	59,362,288	9.46
2545	1,872,448	1,523,598	2,449,643	5,845,689	59,887,912	9.76
2546	1,885,785	1,580,908	2,568,440	6,005,133	60,204,071	9.97
2547	1,879,491	1,613,819	2,667,862	6,161,172	60,549,324	10.18
2548	1,898,284	1,646,587	2,791,117	6,335,988	60,991,109	10.39
2549	1,952,959	1,654,158	2,926,353	6,533,470	61,395,496	10.64
2550	1,994,092	1,687,828	3,023,141	6,705,061	61,540,020	10.90
2551	2,109,501	1,661,719	3,133,378	6,904,598	61,828,099	11.17
2552	2,238,770	1,689,966	3,248,083	7,176,819	62,194,581	11.54

ที่มา : สถิติประชากร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ประมวลผลจากฐานข้อมูล “ทะเบียนราษฎร์”
สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจกันเป็นอย่างมากทั้งในระดับชาติและในระดับโลก เนื่องจากมีผลกระทบอย่างกว้างขวางในระดับมหภาค ได้แก่ ผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การออมและการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล การจ้างงานและผลิตภาพของแรงงาน และระดับจุลภาค ได้แก่ ผลต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านสุขภาพ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนสำคัญที่ต้องการการ

วางแผนอย่างเป็นระบบ และเริ่มดำเนินการล่วงหน้า เนื่องจากมาตรการต่างๆ หลายประการล้วนแล้วแต่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ กว่าที่จะเห็นผลเป็นรูปธรรม

การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างประชากรยังส่งผลให้อัตราส่วนภาวะพึ่งพิงหรือภาระโดยรวมที่ประชากรวัยทำงานจะต้องเลี้ยงดูประชากรวัยเด็กและวัยสูงอายุเปลี่ยนแปลงไป โดยภาวะพึ่งพิงของเด็กมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุมีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาระพึ่งพิงโดยรวมของทั้งสองกลุ่มมีแนวโน้มลดลง ดังแสดงในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 อัตราส่วนการเป็นภาระของประชากรกลุ่มต่างๆ (ร้อยละ)

พ.ศ.	อัตราส่วนต่อประชากรทั้งประเทศ		
	วัยเด็ก	ผู้สูงอายุ	ภาพรวม
2547	32.68	15.03	47.71
2548	32.03	15.31	47.34
2549	31.38	15.65	47.03
2550	30.84	16.00	46.84
2551	30.24	16.37	46.61
2552	29.65	16.91	46.56

ที่มา : สถิติประชากร ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ประมวลผลจากฐานข้อมูล “ทะเบียนราษฎร์” สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

ตารางที่ 1.3 สถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ ปี 2552 จำแนกรายภาค

รายชื่อจังหวัด	ทะเบียนราษฎร (1)		18 แฟ้มมาตรฐาน (2)*	
	60 ปีขึ้นไป %	65 ปีขึ้นไป %	60 ปีขึ้นไป %	65 ปีขึ้นไป %
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)	≥10	≥7	≥10	≥7
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)	≥20	≥14	≥20	≥14
รวมทั้งประเทศ (ยกเว้น กทม.)	11.51	7.94	13.48	9.88
ปริมณฑล	10.62	7.20	12.70	9.20
ภาคกลาง	12.85	9.14	15.48	11.67
ภาคเหนือ	12.72	8.90	14.96	11.16
ภาคใต้	10.94	7.90	12.46	9.42
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10.88	7.21	12.42	8.71
ภาคตะวันออก	10.83	7.59	13.35	9.98

ที่มา: สถิติประชากร พ.ศ.2552 ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงาน
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง

จากตารางที่ 1.3 จะเห็นได้ว่า ทุกภาคของประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ครบ ทุกภาค โดยภาคกลาง มีอัตราผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ ต่อประชากรทุกกลุ่มอายุที่อยู่ในพื้นที่ ทั้งกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป และกลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป ในอัตราสูงสุด

ข้อมูล 18 แฟ้มมาตรฐาน* หมายถึง ข้อมูลจากการสำรวจและงานทะเบียนที่จัดเก็บข้อมูลรายบุคคล
ของประชากรที่อยู่จริงในเขตความรับผิดชอบของสถานีอนามัยและศูนย์สุขภาพชุมชนระดับจังหวัดและ
ส่วนกลาง

เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์ผู้สูงอายุในระดับจังหวัดจาก 2 แหล่งข้อมูล คือ “ทะเบียนราษฎร” ของกรมการปกครอง และ “18 เพิ่มมาตรฐาน” ของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า สัดส่วนร้อยละของผู้สูงอายุทั้ง 2 ช่วงอายุจาก “18 เพิ่มมาตรฐาน” มีค่าสูงกว่าจาก “ทะเบียนราษฎร” ประมาณ 1-3% โดยสถานการณ์จากแหล่งข้อมูล “ทะเบียนราษฎร” มีระดับความรุนแรงของแต่ละจังหวัดน้อยกว่า กล่าวคือ สถานการณ์สังคมผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มี 58 จังหวัด (รวม กทม.) ที่เกินเกณฑ์ Aging Society โดยสิงห์บุรี เป็นจังหวัดที่มีค่าร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปสูงที่สุดเท่ากับ 16.24% สำหรับ 18 จังหวัดที่ยังไม่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ พบว่า 11 จังหวัดมีค่าร้อยละของประชากรผู้สูงอายุ สูงกว่า 9.50 โดยจังหวัดที่มีสถานการณ์ดีที่สุดคือ ภูเก็ต และกระบี่ มีค่าร้อยละของประชากรผู้สูงอายุเท่ากับ 7.75 และ 8.40 ตามลำดับ

สำหรับสถานการณ์ที่พบจากแหล่งข้อมูล “18 เพิ่มมาตรฐาน” มีเพียง 3 จังหวัดที่ยังไม่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ และระนอง โดยอีก 72 จังหวัด (ยกเว้น กทม.) ได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ในจำนวนดังกล่าวมี 3 จังหวัด ได้แก่ สิงห์บุรี ชัยนาท และสมุทรสงคราม ที่สถานการณ์เข้าใกล้สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)

ข้อมูลจาก “18 เพิ่มมาตรฐาน” พบว่า สถานการณ์โดยรวมและรายจังหวัด ทั้งกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป และ 65 ปีขึ้นไป มีค่าสูงกว่าแหล่งข้อมูล “ทะเบียนราษฎร” ประมาณ 1-3% โดยมีเพียง 3 จังหวัดที่มีสถานการณ์ปกติ ได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ และระนอง ที่เหลือ 72 จังหวัด (ยกเว้น กทม.) ได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว และสถานการณ์ของกลุ่มผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป มี 4 จังหวัด ที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์แล้วคือ สิงห์บุรี ชัยนาท สมุทรสงคราม และอ่างทอง ซึ่งจังหวัดชัยนาทถือเป็นจังหวัดที่ติด 1 ใน 3 ของความรุนแรงเลยทีเดียว

ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นได้ทราบสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุของตนเอง และเตรียมแผนรองรับสถานการณ์ดังกล่าวในระดับจุลภาคในพื้นที่ จึงได้นำข้อมูลประชากรและผู้สูงอายุในระดับตำบลของ “18 เพิ่มมาตรฐาน” ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีการสำรวจข้อมูลประชากรที่อยู่จริง และปรับปรุงให้ทันสมัยทุกปี มาประมวลผล และนำเสนอสถานการณ์ในระดับอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท ดังตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.4 แสดงเกณฑ์สังคมผู้สูงอายุของอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เป็นรายตำบล

ชื่ออำเภอ	ชื่อตำบล	ประชากรที่อยู่จริงในพื้นที่				
		ทุกช่วงอายุ (คน)	อายุ 60 ปีขึ้นไป		อายุ 65 ปีขึ้นไป	
			จำนวน (คน)	% ต่อปก.ทุกช่วงอายุ	จำนวน (คน)	% ต่อปก.ทุกช่วงอายุ
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)				≥10		≥7
เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society)				≥20		≥14
จังหวัดชัยนาท	รวม	619,210	120,357	19.44	93,261	15.06
เมืองชัยนาท	รวม	150,745	25,917	17.19	19,249	12.77
	ในเมือง	18,857	3,154	16.73	2,388	12.66
	บ้านกล้วย	11,773	2,187	18.58	1,571	13.34
	ท่าชัย	14,905	2,287	15.34	1,741	11.68
	ชัยนาท	15,353	2,826	18.41	2,125	13.84
	เขาท่าพระ	41,104	6,754	16.43	4,970	12.09
	หาดท่าเสา	8,068	1,598	19.81	1,219	15.11
	ธรรมามูล	16,286	2,675	16.43	1,989	12.21
	เสือโฮก	10,911	1,994	18.28	1,432	13.12
	นางลือ	13,488	2,442	18.10	1,814	13.45

ที่มา: ประมวลผลจากฐานข้อมูลสถานีอนามัยและศูนย์สุขภาพชุมชนระดับจังหวัดและส่วนกลาง
ในรูปแบบ 18 เพิ่มมาตรฐาน ของกระทรวงสาธารณสุข ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2553

จากตัวเลขร้อยละต่อประชากรทุกช่วงอายุของตำบลเสือโฮก ถือว่าสูงเป็นอันดับต้นๆ ของจังหวัดชัยนาท และสูงเกินค่าเฉลี่ยของภาคกลาง และประเทศมากพอสมควร ประกอบกับ วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตที่มีรูปแบบเฉพาะ อันเนื่องมาจากประชากรส่วนใหญ่มีบรรพบุรุษที่อพยพมาจากประเทศลาว จึงทำให้ตำบลนี้มีความน่าสนใจในการศึกษาพฤติกรรมกรรมากรบริโภค

1.2 แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

1.2.1 ขนาด และแนวโน้มของประชากรผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

ในช่วงที่ผ่านมาอัตราการตายและอัตราการเกิดมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชากร ปัจจุบันมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 1,994 คน คิดเป็นร้อยละ 18.28 ของประชากรทั้งหมด และจากข้อมูลจำนวนประชากรที่มีอายุระหว่าง 50-60 ปี อาจจะทำให้ในอีก 10 ปีข้างหน้า แนวโน้มจำนวนประชากรผู้สูงอายุในปี พ.ศ. 2563 ของตำบลเสื่อโฮกอาจสูงถึงเกือบ 3,000 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของประชากรทั้งหมด สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่สังคมได้ก้าวไปสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ดังนั้นตำบลเสื่อโฮกก็เป็นอีกตำบลหนึ่งในจังหวัดชัยนาทที่มีสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงต่อปัญหาการเป็นสังคมผู้สูงอายุ และต้องเตรียมแนวทางแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน

1.2.2 ปัจจัยที่กำหนดการมีประชากรที่สูงอายุมากขึ้น

- 1) การลดลงของภาวะเจริญพันธุ์ เป็นผลมาจากการมีโครงการวางแผนครอบครัวโดยสมัครใจ ทำให้จำนวนบุตร โดยเฉลี่ยที่สตรีคนหนึ่งจะมีบุตรลดลง
- 2) การเพิ่มขึ้นของความยืนยาวของชีวิต หรือการลดลงของอัตราการตาย อันเนื่องจากการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การแพทย์ สาธารณะสุข และสุขภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ช่วยลดการตาย และทำให้ชีวิตยืนยาวขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารของเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
- 2.2 เพื่อสำรวจความต้องการสวัสดิการด้านต่างๆของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
- 2.3 วิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
- 2.4 เพื่อเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550

3. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษา จะทำการศึกษาดังพฤติกรรม การบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกในการบริโภคด้านต่างๆ โดยได้เก็บข้อมูลต่าง ในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. 2553 เช่น ข้อมูลทางด้านคุณลักษณะทั่วไปของประชากร ผู้สูงอายุ รายได้ การมีทรัพย์สิน การมีหลักประกันการออม ค่าใช้จ่ายต่างๆ ภาระหนี้สิน ที่มีผลต่อ พฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

4. แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่จะทำการศึกษาได้มาจาก 2 แหล่งข้อมูล มีดังนี้

4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ(Secondary Data) ได้จากการรวบรวมเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดคนชราข้อมูลทางสถิติจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสุ่มตัวอย่างของประชากร ในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกระจายทุกหมู่บ้านที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 พฤติกรรมการบริโภค หมายถึง ปริมาณการใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าและบริการด้านต่างๆ โดยวัดออกมาในรูปของค่าใช้จ่าย

5.2 ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546)

5.3 สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 7 ขึ้นไป

5.4 สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20

ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 14 ขึ้นไป

5.5 เกณฑ์สังคมผู้สูงอายุ เป็นการนำเอานิยาม “การก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ” (Aging Society) และ “สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์” (Aged Society) ขององค์การสหประชาชาติ (UN) มากำหนดเป็นเกณฑ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานเฝ้าระวังการเป็นสังคมผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่

5.6 เกณฑ์การก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ หมายถึง พื้นที่ที่มีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือมีประชากรที่มีอายุ 65 ปี ขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 7 ขึ้นไป

5.7 เกณฑ์การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ หมายถึง พื้นที่ที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปที่อยู่ในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 14 ขึ้นไป

5.8 เกณฑ์ปกติ หมายถึง พื้นที่ที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราน้อยกว่าร้อยละ 10 หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราน้อยกว่าร้อยละ 7

5.9 อัตราส่วนเกื้อหนุนผู้สูงอายุ หมายถึง จำนวนคนในวัยแรงงานต่อจำนวนผู้สูงอายุ

5.10 ดัชนีการสูงอายุ หมายถึง อัตราส่วนจำนวนประชากรสูงอายุต่อจำนวนประชากรวัยเด็ก

5.11 ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ หมายถึง ข้อมูลจากฐานข้อมูล “ทะเบียนราษฎร์” ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

5.12 ข้อมูล 18 พื้นฐาน หมายถึง ข้อมูลจากการสำรวจและงานทะเบียนที่จัดเก็บข้อมูลรายบุคคลของประชากรที่อยู่จริงในเขตความรับผิดชอบของสถานีอนามัยและศูนย์สุขภาพชุมชนระดับจังหวัดและส่วนกลาง

5.13 สินทรัพย์หมุนเวียน (Current assets) หมายถึง เงินสดหรือสินทรัพย์อื่นที่มีเหตุผลจะคาดหมายได้ว่าจะเปลี่ยนเป็นเงินสด หรือขาย หรือใช้หมดไประหว่างรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ

5.14 สินทรัพย์ถาวร (Fixed assets) หมายถึง สินทรัพย์ที่มีลักษณะคงทนถาวรเพื่อไว้ใช้ในการดำเนินงานตามปกติของกิจการ และมีอายุการใช้งานนานกว่า 1 ปี

5.15 เส้นความยากจน คือ เครื่องมือในการกำหนดเกณฑ์ความต้องการพื้นฐานขั้นต่ำของบุคคล ถ้าบุคคลใด มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ก็พิจารณาได้ว่าบุคคลนั้นเป็นคนจน

5.16 หลักประกันและการออม หมายถึง การออมในรูปของการประกันชีวิต และการออมแบบปกติ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อเท็จจริงถึงพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
2. ทราบถึงความต้องการสวัสดิการด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
3. ทราบความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
4. ทราบผลการเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550

เพื่อนำข้อมูลต่างไปเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ และรับมือกับการเป็นสังคมผู้สูงอายุ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ

1. แนวคิด ทฤษฎี

1.1 ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์

เคนส์ได้มีความเห็นว่า การบริโภค และรายได้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยได้ตั้งสมมติฐานว่าการบริโภคมีลักษณะดังนี้

- 1) การบริโภคเป็นฟังก์ชันที่มีเสถียรภาพ (stable function) ของรายได้สุทธิที่แท้จริง (real disposable income)
- 2) ค่าของความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (Marginal Propensity to Consume: MPC) ในระยะสั้นจะน้อยกว่าในระยะยาว
- 3) ในระยะยาวในขณะที่รายได้เพิ่มมากขึ้น สัดส่วนของรายได้ที่ถูกนำไปใช้ในการบริโภคจะมีจำนวนน้อยลง ดังนั้น MPC จะน้อยกว่า APC (Average Propensity to Consume)
- 4) การเปลี่ยนแปลงจำนวนความมั่งคั่ง (stock of wealth) ของครัวเรือนจะมีผลกระทบต่อระดับการบริโภค

รูปแบบทั่วไปของฟังก์ชันการบริโภค คือ $C = a + bY_d$

เมื่อ C = การบริโภค

Y_d = รายได้

a, b = ค่าคงที่

โดย a คือ ปริมาณการบริโภคขั้นต่ำเมื่อมีรายได้เท่ากับ 0 และ b คือ MPC ซึ่งมีค่าเป็นบวกแต่น้อยกว่าหนึ่ง ($0 < MPC < 1$) และค่าของ MPC จะน้อยกว่า APC

APC (Average Propensity to Consume) หมายถึง ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่ารายได้ 1 หน่วย จะถูกใช้จ่ายไปเพื่อการบริโภคเท่าใด บ่งชี้ให้ทราบถึง พฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ไปในการบริโภค และ MPC (Marginal Propensity to Consume) หมายถึง ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อรายได้

เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าใด บ่งชี้ให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคความมากน้อยเพียงใด

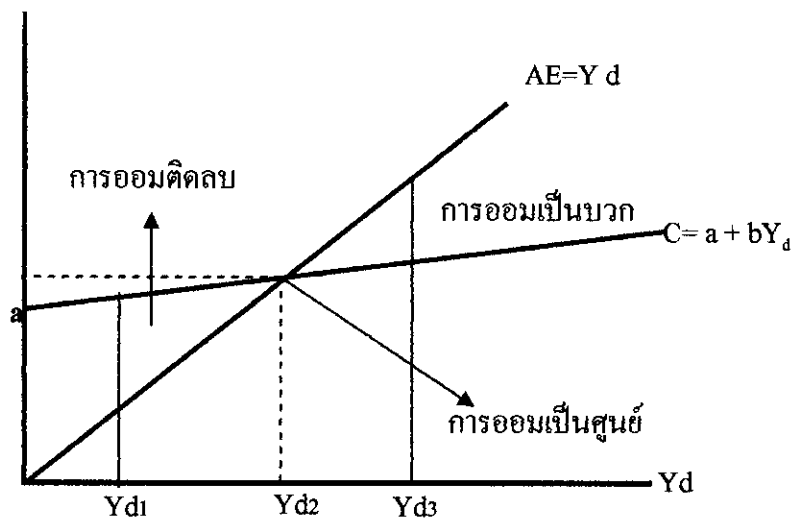
ฟังก์ชันการบริโภค (Consumption Function)

$$C = a + bY$$

$$C = f(Y_d)$$

เราใช้คำว่า ฟังก์ชัน (function) เพราะว่าการใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคผันแปรไปตามระดับรายได้หลังจากหักภาษีแล้ว แสดงว่าเมื่อ Y เพิ่มขึ้น C เพิ่มขึ้น และเมื่อ Y ลดลง C ลดลง

การบริโภค

ภาพที่ 2.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการบริโภค

C = ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค

a = การใช้จ่ายบริโภคขณะที่รายได้เท่ากับศูนย์ เป็นอัตโนมัติ ซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับการรายได้

b = ความโน้มเอียงที่จะใช้จ่ายอุปโภค บริโภค เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย

(Marginal Propensity to Consume / MPC)

Y = รายได้ประชาชาติ (National Income)

เคนส์ได้จำแนกฟังก์ชันการบริโภคออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ฟังก์ชันการบริโภคในระยะสั้น และ ฟังก์ชันการบริโภคในระยะยาว ดังนี้

- ฟังก์ชันการบริโภคในระยะสั้น (Short run consumption function) หรือเรียกว่า cyclical consumption function ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ ฟังก์ชันเส้นตรง (liner function) และฟังก์ชันที่ไม่เป็นเส้นตรง (non linear function)

ฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้นที่เป็นเส้นตรงมีรูปแบบดังนี้

$$C = a + bY_d : 0 < b < 1$$

การหาค่า APC ทำได้โดยการนำเอา Y_d ไปหารตลอด ดังนี้

$$C/Y_d = a/Y_d + bY_d/Y_d = APC$$

การหาค่า MPC ทำได้โดยการนำอัตราการเปลี่ยนแปลงของ C หารด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงของ Y_d ดังนี้

$$\Delta C / \Delta Y = b = MPC$$

แสดงว่าค่า APC จะต้องมากกว่าค่า MPC ในทุกระดับรายได้ และเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นค่า APC จะลดลง แต่ในขณะเดียวกัน MPC ซึ่งเป็นค่าความชันจะมีค่าคงที่ เพราะฟังก์ชันการบริโภคเป็นเส้นตรงนั่นเอง

ฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้นที่ไม่เป็นเส้นตรงมีรูปแบบดังนี้

$$C = a + bY_d - cY_d^2$$

การหาค่า APC ทำได้โดยการนำเอา Y_d ไปหารตลอด ดังนี้

$$C/Y_d = a/Y_d + bY_d/Y_d = APC$$

การหาค่า MPC ทำได้โดยการนำอัตราการเปลี่ยนแปลงของ C หารด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงของ Y_d ดังนี้

$$\Delta C / \Delta Y = b - cY_d = MPC$$

ซึ่งในกรณีนี้ MPC จะไม่คงที่

- ฟังก์ชันการบริโภคระยะยาว (Long run consumption function) หรือเรียกว่า Secular consumption function ฟังก์ชันการบริโภคในระยะยาวคือ

$$C = bY_d$$

การหาค่า APC ทำได้โดยการนำเอา Y_d ไปหารตลอด ดังนี้

$$C/Y_d = b = APC$$

การหาค่า MPC ทำได้โดยการนำอัตราการเปลี่ยนแปลงของ C หารด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงของ Y_d ดังนี้

$$\Delta C / \Delta Y = b = MPC$$

แสดงว่าการบริโภคในระยะยาว ค่า APC จะเท่ากับ MPC ทุกระดับรายได้

1.2 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวรของ Friedman (Permanent Income Theory of Consumption)

Friedman เชื่อว่าครัวเรือนจะมีพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้เพื่อการบริโภคโดยอิงกับรายได้ในระยะยาว (long term income) ที่คาดว่าจะได้รับ พร้อมนี้เขาได้กำหนดให้รายได้ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (permanent income) และรายได้ชั่วคราว (transitory income) และกำหนดให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคประกอบไปด้วย 2 ส่วนเช่นกัน คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวร (permanent consumption) และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว (transitory consumption)

Friedman เชื่อว่ารายได้ชั่วคราวซึ่งเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝันในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งอาจมีค่าเป็นได้ทั้งบวกหรือลบ แต่ในระยะยาวแล้วรายได้ส่วนนี้จะหักกลบลบกันพอดี ดังนั้นในระยะยาว รายได้ที่เกิดขึ้นจริงในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งจึงมีเฉพาะส่วนของรายได้ถาวรเท่านั้น และเหตุผลที่านองเดียวกันนี้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในระยะยาวที่เกิดขึ้นจริงจึงมีเฉพาะส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวรด้วยเช่นกัน ภายใต้ข้อสมมติที่ว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังต่อไปนี้

- 1) รายได้ถาวรกับรายได้ชั่วคราว
- 2) ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคถาวรกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว

3) รายได้ชั่วคราวกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว

จะได้ว่า ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนในระยะยาวจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร (ควรเป็นรายได้หลังหักภาษีแล้ว) ตามแนวคิดของ Friedman รายได้ถาวร หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของรายได้เฉลี่ยระยะยาวที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งในระยะยาว รายได้ถาวรในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งจะเท่ากับรายได้ถาวรในอดีต

1.3 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Theory of Consumption)

ทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย James S. Duesenberry ความเชื่อตามแนวคิดของทฤษฎีสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 สมมติฐาน คือ

1) Duesenberry เชื่อว่าค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้สมบูรณ์ตามแนวคิดของ John Maynard Keynes เท่านั้น แต่จากการที่มนุษย์มีพฤติกรรม การเลียนแบบในการบริโภคของสังคม (demonstration effect) จึงทำให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคควรจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้เปรียบเทียบกับระดับรายได้โดยเฉลี่ยของคนในสังคมด้วย กล่าวคือครัวเรือนที่มีระดับรายได้ซึ่งเปรียบเทียบกับแล้วต่ำกว่าระดับรายได้โดยเฉลี่ยของคนในสังคม มีแนวโน้มที่ครัวเรือนเหล่านี้จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคต่อรายได้ค่อนข้างสูง ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมของครัวเรือนจะพยายามรักษาระดับของการบริโภคให้ใกล้เคียงกับระดับการบริโภคโดยเฉลี่ยของคนในสังคม ส่วนครัวเรือนที่มีระดับรายได้ซึ่งเปรียบเทียบกับแล้วสูงกว่าระดับรายได้เฉลี่ยของคนในสังคม มีแนวโน้มที่ครัวเรือนเหล่านี้จะมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคต่อรายได้อ่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เพราะครัวเรือนในกลุ่มนี้จะมีระดับของการบริโภคสูงอยู่แล้ว ดังนั้นจึงสามารถที่จะทำการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยจัดสรรเงินจากรายได้เพียงส่วนนี้ที่อยู่ก็พอเพียงสำหรับการบริโภคสินค้าและบริการให้ใกล้เคียงกับระดับการบริโภคโดยเฉลี่ยของคนในสังคมได้แล้ว

2) นอกจาก Duesenberry จะเชื่อว่าการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคขึ้นอยู่กับระดับรายได้เปรียบเทียบกับระดับรายได้โดยเฉลี่ยของสังคมแล้ว เขายังเชื่ออีกว่าค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดปัจจุบันยังขึ้นอยู่กับระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาก่อนๆ อีกด้วย ทั้งนี้เพราะครัวเรือนที่มีระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและระดับรายได้อยู่ในระดับหนึ่งแล้วจะเป็นการยากที่จะทำให้เขาลดระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคให้ต่ำกว่าเดิมเมื่อระดับรายได้เปรียบเทียบกับระดับรายได้ที่เคยได้รับสูงสุด (Previous peak income) แล้ง

1.4 ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม

1. สาระของทฤษฎี

ฟังก์ชันการบริโภคตั้งบนสมมติฐานที่ว่า พฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งขึ้นกับรายได้ในช่วงเวลานั้น แต่ทฤษฎีวงจรชีวิตมีสมมติฐานว่าปัจเจกบุคคลจะวางแผนการบริโภคและการออมในระยะยาว เพื่อจัดสรรการบริโภคของตนเองในแนวทางที่ดีที่สุดที่จะเป็นไปได้ตลอดช่วงชีวิตของเขา และการออมเกิดจากการที่ปัจเจกบุคคลไม่บริโภคในปัจจุบัน แต่จะเก็บไว้เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการบริโภคในอนาคต ตามแนวคิดทฤษฎีนี้ โครงสร้างอายุของประชากรเป็นตัวกำหนดที่สำคัญอย่างหนึ่งของพฤติกรรมการบริโภคและการออม

ตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ ฟังก์ชันการบริโภคจะเป็นดังนี้

$$C = aWR + cYL$$

โดยที่ C คือ การบริโภคในแต่ละช่วงเวลา

WR คือ ความมั่งคั่งที่แท้จริง

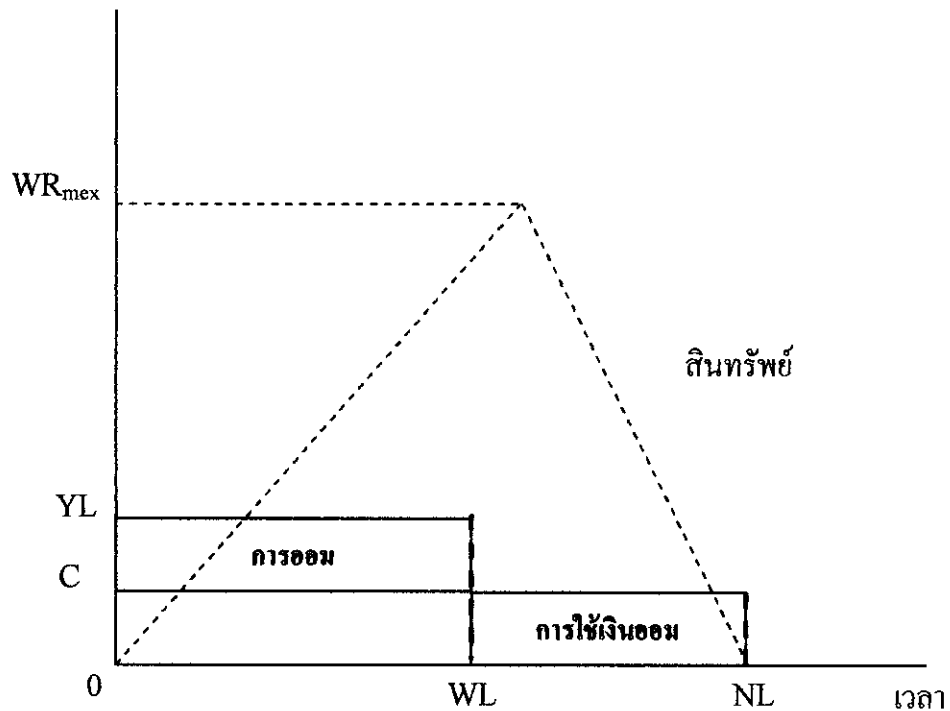
a คือ ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายจากความมั่งคั่ง

YL คือ รายได้จากค่าจ้างแรงงาน

c คือ ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายจากรายได้

ค่าจ้างแรงงานของงานที่ทำปัจจุบัน

ต่อไปนี้จะได้พิจารณาว่า อะไรเป็นตัวกำหนด MPC จากความมั่งคั่ง (a) และจากรายได้ (c) และทำไมความมั่งคั่ง (wealth) จึงมีผลกระทบต่อการใช้บริโภค โดยพิจารณาจากภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 รายได้ การบริโภครวม การออมตามทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภค และการออมในช่วงอายุการทำงาน WL ปัจเจบุคคลจะทำการออมสะสมสินทรัพย์ หลังชีวิตการทำงาน เขาจะใช้จ่ายเงินจากการออมในช่วงเวลา $NL - WL$ ที่เหลือ การบริโภครวมที่ระดับ C สินทรัพย์จะถูกใช้จนหมดเมื่อสิ้นสุดอายุของเขา

จากภาพที่ 2.2 สมมติว่าบุคคลหนึ่งมีชีวิตจนถึงอายุ NL ปี ทำงานมีรายได้ปี ละ YL เป็นเวลา WL ปี หลังจากนั้นจึงเกษียณและมีชีวิตหลังเกษียณเป็นเวลา $NL - WL$ ปี ปีที่ 1 คือ ปีแรกของการทำงาน (โปรดสังเกตว่าแนวคิดนี้เป็นตัวอย่างง่าย โดยไม่ได้คำนึงถึงการบริโภครวมในช่วงชีวิตก่อนการทำงาน แต่พิจารณาการบริโภครวมเริ่มตั้งแต่ปีแรกของการทำงานเป็นต้น จึงกำหนดให้ปีที่ 1 คือ ปีแรกของการทำงาน) เพื่อง่ายแก่การเข้าใจ จะไม่พิจารณาถึงความไม่แน่นอนของอายุและช่วงเวลาการทำงาน และสมมติว่าไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยจากการออม และราคาสินค้าคงที่ ซึ่งข้อสมมตินี้ จะมีผลให้เงินออมในปัจจุบัน 1 บาท เท่ากับเงินที่จะได้รับในอนาคต 1 บาท

จากข้อสมมติดังกล่าวนี้ สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจในการออมและการบริโภคได้

ภาพที่ 2.2 แสดงแบบแผนของการบริโภค การออม และการใช้จ่ายเงินออมตลอดช่วงชีวิตของบุคคลหนึ่ง เขาจะบริโภคในอัตราที่คงที่ซึ่งเท่ากับ C ทำให้การบริโภครวม

เท่ากับ $C \times NL$ การบริโภคดังกล่าวใช้จ่ายมาจากส่วนของรายได้ในช่วงการทำงาน ดังนั้นพื้นที่ที่
 แรเงา $(YL - C) \times WL$ จะเท่ากับ $C \times (NL - WL)$ หรืออีกนัยหนึ่งคือ การออมระหว่างปีที่
 ทำงานเท่ากับการใช้จ่ายเงินออมในช่วงหลังเกษียณ

2. สินทรัพย์ (Assets)

ผลของการออมในช่วงการทำงาน ทำให้บุคคลเกิดการสะสมสินทรัพย์ ภาพที่
 1 แสดงให้เห็นว่า ความมั่งคั่งหรือสินทรัพย์ของบุคคลจะสะสมในช่วงการทำงาน และขึ้นสู่ระดับ
 สูงสุดเมื่อตอนเกษียณ และหลังจากนั้นสินทรัพย์จะค่อย ๆ ลดลง เพราะถูกนำออกมาใช้บริโภค
 ระดับของสินทรัพย์ที่สูงสุดเขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ WR_{max} จะเท่ากับ
 $C \times (NL - WL)$ ซึ่ง เท่ากับการบริโภครวมตลอดช่วงหลังเกษียณ ดังนั้น

$$WR_{max} = C \times (NL - WL)$$

3. การบริโภคกรณีที่มีสินทรัพย์เริ่มต้น

สมมติว่า ณ จุดเวลา T ในช่วงชีวิตของบุคคลหนึ่ง เขามีสินทรัพย์ (Stock of
 Wealth) เท่ากับ WR และจะมีชีวิตการทำงานเหลืออยู่เท่ากับ $WL - T$ ปี โดยมีรายได้ปีละ YL
 เขาจะมีชีวิตอยู่นับแต่จุดเวลา T อีกทั้งสิ้น $NL - T$ ปี โดยใช้แนวคิดเดียวกันกับภาพที่ 1 จะ
 พิจารณาการบริโภคตลอดชีวิตของเขา เพียงแต่ปรับเวลา 0 เป็น T ซึ่งเขามีความมั่งคั่ง ณ เวลา
 นั้นเท่ากับ WR

การบริโภคตลอดชีวิตของเขาเท่ากับ

$$C \times (NL - T) = WR + (WL - T) \times YL$$

จะเห็นว่า WR และรายได้ตลอดช่วงชีวิตของเขาจะเป็นแหล่งเงินสำหรับใช้จ่าย
 เพื่อบริโภคตลอดช่วงชีวิตของเขา ดังนั้น สามารถเขียนสมการการบริโภคในแต่ละช่วงเวลาได้ดังนี้

$$C = aWR + cYL$$

$$\text{โดย } a = \frac{1}{NL - T}$$

$$C = \frac{WL - T}{NL - T}$$

$$\text{และ } WL > T$$

โดยสรุปแล้ว ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม เชื่อว่าการบริโภคของบุคคลในขณะใดขณะหนึ่ง ไม่ได้ขึ้นกับเฉพาะรายได้ในขณะนั้นเท่านั้น แต่ขึ้นกับรายได้ตลอดช่วงชีวิตของเขา โดยเขาพยายามแบ่งการบริโภคในแต่ละช่วงเวลาให้เท่า ๆ กัน ทั้งนี้หากถ้าบุคคลนั้นมีสินทรัพย์เริ่มต้น ทั้งสินทรัพย์เริ่มต้นและรายได้ตลอดชีวิตจะเป็นแหล่งเงินสำหรับการบริโภค และถ้าหากช่วงเวลาของการทำงานยาวนาน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาหลังเกษียณ เขาก็จะบริโภคเพิ่มขึ้น เนื่องจากรายได้ตลอดชีวิตของเขาจะเพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาของใช้เงินออมเพื่อการบริโภคหลังเกษียณ

1.5 แนวคิดอื่นๆเกี่ยวกับปัจจัยที่กำหนดการบริโภค

การที่มนุษย์จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ย่อมมีเหตุผลของการกระทำแฝงอยู่ทั้งสิ้น เหตุผลดังกล่าวก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่จะประกอบด้วยกลุ่มของหลายๆเหตุผลดังต่อไปนี้

1) แนวคิดการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เป็นแนวคิดของวิลเลียม ดับเบิลยู รีคเตอร์ (William W. Reeder) ซึ่งรวบรวมกลุ่มของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำของมนุษย์ มาตอบปัญหาการกระทำทางสังคมทั่วไป รีคเตอร์ได้อธิบายถึงเหตุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลว่า ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยหลายประการ ซึ่งเรียกว่า ความเชื่อหรือความไม่เชื่อ (beliefs and disbeliefs) มิได้ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยหนึ่งปัจจัยใด หากแต่จะมีกลุ่มของเหตุผลซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลที่มาจากปัจจัยต่าง ๆ ประกอบกันสนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจ และอาจจะแปรเปลี่ยนไปตามแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์ (กิติ สมสนัน, 2548)

2) แนวคิดของแอสเซต เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับธรรมชาติทางพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะมีพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ โดยแอสเซตได้กล่าวถึงปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค (กิติ สมสนัน, 2548) ดังนี้

2.1) ปัจจัยส่วนบุคคล (the individual consumer) ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากร เช่น เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ฯลฯ รวมถึงรูปแบบการดำรงชีวิตและบุคลิกภาพ ต่างก็มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคเช่นเดียวกันนอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ การสนใจ การรับรู้ในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ การเรียนรู้ ความเชื่อ ทศนคติที่มีต่อตัวเลือกต่าง ๆ ของผู้บริโภคแต่ละคน

2.2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (environmental influence) ได้แก่ วัฒนธรรม ชนชนทางสังคม กลุ่มอ้างอิง เช่น เพื่อน ครอบครัว นักแสดง ฯลฯ และองค์กรทางการตลาดที่ขึ้น

ข้อเสนอที่สามารถตอบสนองของผู้บริโภคได้ การสื่อสารจากสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ต่างมีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าหรือการใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารทางการตลาดจากผู้โฆษณา ซึ่งถือเป็นสิ่งกระตุ้น (stimuli) ที่นำเสนอผ่านตัวสินค้าหรือบริการ โฆษณา และพนักงานขาย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นกระต นาชกริต(2551) เป็นการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคของครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคของครูที่มีหนี้สินและศึกษาถึงปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สินของครูที่มีหนี้สินในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพะเยาจำกัด กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดพะเยา และพนักงานเทศบาลที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 366 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ความถี่ ร้อยละและค่าเฉลี่ย 2) พฤติกรรมการบริโภค ใช้สถิติวิเคราะห์หาความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และใช้สมการถดถอยอย่างง่าย เพื่อหาความโน้มเอียงเฉลี่ยและค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภค นอกจากนี้ยังได้นำเอาสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคด้านต่างๆ ในครอบครัวของครูที่เป็นหนี้ มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การใช้จ่ายของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค และ 4) ปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้มาตรวัดประเมินค่า ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีหนี้สินในจังหวัดพะเยา มีหนี้เฉลี่ยคนละ 1,014,373.74 บาท มีทรัพย์สินเฉลี่ยคนละ 2,112,814.17 บาท และมีรายได้เฉลี่ยคนละ 35,422.30 บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ 34,820.00 บาทต่อเดือน การจัดสรรรายได้เพื่อการใช้จ่ายในครอบครัวของครูที่มีหนี้สินเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่าการบริโภคในแต่ละด้าน ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด แต่ยังมีรายจ่ายด้านการชำระหนี้ ด้านสังคม และด้านอื่นๆ อีก ซึ่งไม่อยู่ในรายการที่กำหนดตามเกณฑ์เป็นจำนวนร้อยละ 25.85 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด สำหรับพฤติกรรมการบริโภค พบว่าความโน้มเอียงเฉลี่ยของการบริโภคโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.98 และความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภคโดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.804 สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคพบว่าปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ โดยมีอิทธิพลในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านครอบครัว โดยมีอิทธิพลในระดับปานกลางเช่นกัน

เมื่อพิจารณาโดยรวมของปัจจัยทั้งสองด้านพบว่าปัจจัยด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคมากกว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สิน พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ ปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยเป็นปัญหาที่จัดอยู่ในระดับปานกลาง และหากพิจารณาโดยรวมแล้วการมีหนี้สินได้ก่อให้เกิดปัญหาในระดับปานกลาง

ฐิติกานต์ ยาวีไชย, รัตน์ วิริยะการมงคล, ราไพรัตน์ จันทร์หอม (2552) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตและปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคของคนวัยทำงานในภาวะค่าครองชีพสูง โดยศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของคนวัยทำงานในภาวะค่าครองชีพสูงและพฤติกรรมการบริโภค ด้านสันตนาการด้านการเดินทาง ด้านการซื้อสินค้าและบริการและ ด้านสถานที่ซื้อสินค้าและบริการ 1.กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 416 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 22 – 30 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานเอกชนระดับปฏิบัติการ มีสถานภาพ โสด จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว 3 – 4 คน และมีรายได้รวมต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท รายได้ระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท รายได้ระหว่าง 30,001 – 45,000 บาท และมีรายได้ 45,001 บาท ในสัดส่วนเท่า ๆ กัน 2. รูปแบบการดำเนินชีวิต 2.1 ด้านกิจกรรมมี 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยรีบเร่งรีบทันนอกบ้าน ปัจจัยกีฬาพาสุขใจ ใฝ่คุณธรรม ครอบครัวสุขสันต์ ทันโลก และปัจจัยพักผ่อนอยู่กับบ้าน 2.2 ด้านความสนใจมี 5 ปัจจัยคือ ปัจจัยใส่ใจบ้านและครอบครัว ปัจจัยใส่ใจข่าวสารความก้าวหน้าและการพัฒนา ปัจจัยสรรหาหน้าจ้อและใส่ใจแฟชั่น ปัจจัยสนใจใคร่รู้และปัจจัยชอบความเรียบง่ายและสนใจข่าวสาร 2.3 ด้านความคิดเห็นมี 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยอยู่ในกรอบของสังคม ปัจจัยรู้ค่าเงิน และมีจิตสำนึก ปัจจัยมองโลกในแง่ร้าย ปัจจัยไม่ยึดติด และปัจจัยปัจจุบันสำคัญกว่าอนาคต 3. พฤติกรรมการบริโภคก่อนและหลังค่าครองชีพสูงของคนวัยทำงาน ในเขตกรุงเทพมหานครผลจากการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บริโภคหลังจากที่ค่าครองชีพได้เพิ่มสูงขึ้น โดยมีจำนวน 218 คน ส่วนที่เหลือจำนวน 198 คน ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคหลังจากค่าครองชีพสูงขึ้น 3.1 การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการบริโภคก่อนและหลังภาวะค่าครองชีพสูงของคนวัยทำงานจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางการสมรส จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว และรายได้รวมต่อเดือนพบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านสถานที่ซื้อสินค้า พบว่าจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวมีผลทำให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีสมาชิกภายในครอบครัว 1-2 คน และกลุ่มที่มีสมาชิกภายในครอบครัวตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคในภาวะค่าครองชีพสูงขึ้น โดยการใช้บริการสถานที่ต่างๆ เพื่อซื้อสินค้าและบริการลดลงมากกว่า

กลุ่มที่มีสมาชิกภายในครอบครัว 3 - 4 คน 3.2 ผลการทดสอบโดยจำแนกการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโศคในภาวะค่าครองชีพสูงขึ้นของคนวัยทำงาน ด้านสันตนาการ พบว่า ปัจจัยสนใจใคร่รู้ และปัจจัยไม่ยึดติด สามารถใช้ แสดงความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโศค ด้านการเดินทาง พบว่า ปัจจัยสนใจใคร่รู้ เป็นตัวแปรเดียวที่สามารถใช้แสดงความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโศค ด้านการซื้อสินค้าและบริการ พบว่า ปัจจัยพักผ่อนอยู่กับบ้าน ปัจจัยหรรษาหน้าจอและใส่ใจแฟชั่น ปัจจัยไม่ยึดติด และปัจจัยสนใจใคร่รู้ สามารถใช้แสดงความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโศค ด้านสถานที่ซื้อสินค้า พบว่า จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว ปัจจัยสนใจใคร่รู้ และปัจจัยรู้ค่าเงินและมีจิตสำนึก สามารถใช้แสดงความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโศค

รศ.ดร.วราเวศม์ สุวรรณระดา (2551) คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การทบทวนและสังเคราะห์องค์ความรู้ผู้สูงอายุไทย สนับสนุนโดย มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) กล่าวว่า จากรายงานการประมาณการจำนวนผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2551 เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ความยากจนของประชากรวัยสูงอายุพบว่า แนวโน้มผู้สูงอายุ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปในประเทศ มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนที่ 1,705 บาทต่อเดือนมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2550 มีจำนวน 11.93 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 13.21 ขณะที่ ปี 2549 มีจำนวน 12.26 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14.51 และปี 2547 มีจำนวน 11.81 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14 ขณะที่การสอบถามผู้สูงอายุถึงรายได้ที่ได้รับทั้งจากการทำงาน จากดอกเบี้ยเงินออม หรือจากบุคคลอื่นจำนวน 7,020,959 คน ในจำนวนนี้ มีผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อปี หรือประมาณ 1,667 บาทต่อเดือน จำนวน 2,396,302 คน คิดเป็นร้อยละ 34.13 ขณะที่ผู้สูงอายุที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาทต่อปี มีเพียงร้อยละ 15.38 เท่านั้น เมื่อพิจารณาจากแหล่งรายได้ของผู้สูงอายุ พบว่า ร้อยละ 52.3 มาจากบุตรหญิงหรือบุตรชายที่สมรสแล้ว จากการทำงานร้อยละ 37.8 จากเงินออม ร้อยละ 31.7 จากเบี้ยยังชีพร้อยละ 24.4 จากคู่สมรส ร้อยละ 23.3 จากบุตรที่เป็น โสคร้อยละ 15 จากญาติร้อยละ 9.4 และจากบำเหน็จ/บำนาญร้อยละ 5.4 ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงค่านิยมของคนไทยของความกตัญญูตเวทีต่อบุพการีที่ให้กำเนิดที่ยังมีอยู่ จากการสำรวจยังพบว่าร้อยละ 31.3 ของผู้สูงอายุไม่ได้ออมเงิน หรือสะสมเงินทองรวมทั้งทรัพย์สินในรูปแบบของสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในเรื่องรายได้ในกลุ่มประชากรผู้สูงอายุด้วยกันเอง ซึ่งการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุมีความไม่แน่นอนจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น มีปัญหาสุขภาพ ขาดลูกหลานดูแล หรือเงินทองที่เก็บหอมรอมริบมาในอดีตไม่

พอใช้ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อภาวะทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ การประกันรายได้ ผู้สูงอายุในระยะยาวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยในปัจจุบันประเทศไทยมีหลักประกันด้านรายได้ยามชราภาพจากรัฐบาล โดยผู้สูงอายุที่เป็นข้าราชการจะได้รับเงินบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ขณะที่ลูกจ้างเอกชนจะได้รับเงินจากประกันสังคม ที่เหลือหรือประมาณ 2 ใน 3 ยังขาดหลักประกันด้านรายได้ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้จ่ายเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเดือนละ 500 บาท แต่ยังไม่ครอบคลุม โดยจากรายงานของสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ปี 2551 ระบุว่า ในจำนวนผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน มีเพียงร้อยละ 38.14 ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ อีกร้อยละ 61.86 ไม่ได้รับ ขณะที่ผู้สูงอายุที่ไม่ยากจนกลับมีผู้ได้รับเบี้ยยังชีพมากถึงร้อยละ 23.80 ของผู้สูงอายุที่ไม่ยากจน กระบวนการคัดเลือกผู้สูงอายุเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพยังมีปัญหา ทำให้ผู้สูงอายุที่ไม่ใช่ผู้ด้อยโอกาสที่แท้จริงมารับเบี้ยยังชีพ ซึ่งอาจเกิดจากความแตกต่างของกรณีความระบียบหรือการคัดเลือกที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ก่อให้เกิดปัญหาว่าผู้สูงอายุที่ยากไร้เหมือนกันกลับได้รับการปฏิบัติไม่เหมือนกัน จากปัญหาดังกล่าวเห็นว่ารัฐบาลจำเป็นต้องจัดตั้งระบบบำนาญแห่งชาติบนพื้นฐานที่ครอบคลุมประชาชนทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่มีหลักประกันเมื่อสูงอายุ อาทิ ผู้ไม่ได้อยู่ในระบบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนประกันสังคม โดยยึดหลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออม โดยให้มีการออมภาคบังคับ เริ่มตั้งแต่เริ่มทำงานระยะแรก โดยรัฐมีหน้าที่สมทบเงินออม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการออมของประชาชน และจัดสรรงบประมาณเป็นกองทุนตั้งต้นเหมือน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องออกเป็นกฎหมาย ขณะที่ผู้ยากไร้และด้อยโอกาสที่ไม่สามารถจะออมได้ให้รัฐยกเว้นการออม และส่งเสริมให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถพัฒนาจนพึ่งตนเอง และมีส่วนร่วมในการออมได้ ส่วนระบบการจ่ายเบี้ยยังชีพนั้น ควรผนวก รวมเข้ากับระบบบำนาญแห่งชาติ เพื่อเป็นเงินบำนาญพื้นฐานของผู้ส่งเงินบำนาญ

ข. ยินทร์ เพ็ชญาไพศิษฐ์ (2552) จากการศึกษาวิจัยพบว่า สิทธิผู้สูงอายุ ได้รับการรับรองปรากฏอยู่ในกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในฐานะที่เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยบัญญัติไว้ชัดเจนในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นแนวทางให้ทุกรัฐต้องยึดถือและปฏิบัติตามแนวนโยบายขององค์การสหประชาชาติในแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ ในการรับรองสิทธิของผู้สูงอายุ เริ่มปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อองค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้ ปี ค.ศ.1999 เป็นปีผู้สูงอายุสากล และกำหนดสิทธิและแนวทางในการ

รับรองสิทธิผู้สูงอายุโดยยึดหลักความเท่าเทียมกันแนวคิดและความเป็นมาเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุในประเทศไทยอิงอยู่กับวัฒนธรรมและจารีตประเพณีเป็นสำคัญ และบัญญัติอยู่ในกฎหมายบางส่วนและเริ่มชัดเจนในแนวนโยบายของรัฐ รัฐธรรมนูญ ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ แต่ยังไม่มียกกฎหมายผู้สูงอายุซึ่งบัญญัติรับรองสิทธิโดยเฉพาะรูปแบบของกฎหมายผู้สูงอายุในนานาประเทศมีทั้งรูปแบบที่กำหนดรับรองสิทธิของผู้สูงอายุโดยเฉพาะและรูปแบบการออกกฎหมายประกันสังคมโดยมีส่วนที่ให้สวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ แต่อย่างไรก็ตามรัฐต่างๆก็อาจมีกฎหมายเสริมในบางเรื่องที่ต้องการให้สิทธิแก่ผู้สูงอายุเป็นพิเศษ หรือปรากฏอยู่ในกฎหมายส่วนอื่นๆ เช่นกฎหมายแรงงาน กฎหมายคนพิการ กฎหมายภาษีอากร เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละรัฐรูปแบบและการจัดองค์กรในการบังคับใช้กฎหมายในประเทศไทยรัฐควรเน้นถึงการแก้ไขปัญหาการจัดสรร และการใช้งบประมาณให้เพียงพอ กำหนดนโยบายในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในทิศทางที่ชัดเจน ให้เกิดความหลากหลายและเหมาะสมแก่ผู้สูงอายุที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ควรจัดแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพหรือยากไร้ และประเภทที่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ โดยมีรูปแบบการจัดสวัสดิการที่แตกต่างกัน กำหนดนโยบายแห่งชาติจัดตั้งองค์กรที่มีหน้าที่กำกับดูแลในระดับประเทศและท้องถิ่น ยกกระดับความสำคัญของสภาผู้สูงอายุและชมรมผู้สูงอายุสนับสนุนให้องค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและกำหนดให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมรัฐควรบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกัน กำหนดสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้สูงอายุอย่างชัดเจน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาในด้านการตีความอันจะเป็นผลเสียต่อผู้สูงอายุได้ โดยกำหนดสิทธิพื้นฐานของผู้สูงอายุในรูปของพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ ซึ่งควรมีการจัดตั้งองค์กรดำเนินงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุโดยเฉพาะทั้งในระดับประเทศและท้องถิ่น

ผศ.ดร. สมประวิณ มั่นประเสริฐ (2553) การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีการเจริญเติบโตขึ้นไปพร้อมกับกาลเวลา สิ่งดังกล่าวไม่ได้นำมาเพียงคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกประชากรภายในประเทศ หากแต่ยังคงนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม ที่เกิดขึ้นไปพร้อมกันด้วย และที่สำคัญ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาจเป็นได้ทั้งปัจจัยสนับสนุน หรืออุปสรรคของการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป ดังนั้น การเข้าใจถึงความเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นระหว่างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ/สังคม จึงเป็นบริบทสำคัญซึ่งจะนำไปสู่องค์ความรู้ที่ช่วยให้เราสามารถวางแผนการพัฒนาทางเศรษฐกิจประเทศได้ยั่งยืนต่อไป การบริโภคนอกภาคเอกชน

นับเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ และมีมูลค่าคิดเป็นสัดส่วนมากที่สุดของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทางด้านการใช้จ่าย ดังนั้น ความสนใจของนักเศรษฐศาสตร์มหภาคที่มีต่อการอธิบายพฤติกรรมกรรมการบริโภคนั้น จึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและกว้างขวาง ในปัจจุบันทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์มหภาคได้ให้ข้อสรุปว่า ระดับการบริโภคนวมรวมของประเทศจะเติบโตขึ้นไปตามระดับรายได้ประชาชาติ กล่าวคือ ประชากรจะมีความเป็นอยู่ดีทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นไปพร้อมกับระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศนั่นเอง ในขณะที่เดียวกัน "แบบแผนการบริโภค" ของครัวเรือน ซึ่งหมายถึง ลักษณะความต้องการสินค้าและบริการประเภทต่างๆ ก็จะถูกกำหนดจากทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม อาทิเช่น ทัศนคติของผู้บริโภค ลักษณะของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา คงจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกล่าวว่า ประเด็นปัญหาสำคัญที่กำลังเกิดขึ้นกับสังคมไทยในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างประชากรสังคมไทยได้อย่างก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมชราภาพ (Aging Society) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ที่สัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 10 ลักษณะดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ตามภาวะอัตราการเจริญพันธุ์ของประชากรที่มีทิศทางลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับระบบการแพทย์ การรักษาพยาบาลที่พัฒนาก้าวหน้าและกว้างขวางมากขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีการประมาณการว่า สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25.1 (หรือหนึ่งในสี่) ต่อจำนวนประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2573 และเนื่องจาก "อายุ" เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อลักษณะความต้องการสินค้าและบริการของผู้บริโภค ดังนั้น การเข้าสู่สังคมชราภาพของประเทศไทย จึงน่าจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อ "รูปแบบ" การบริโภคที่จะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต การศึกษารูปแบบความต้องการสินค้าและบริการในอนาคต เมื่อประเทศไทยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นไปพร้อมกับการก้าวเข้าสู่สังคมชราภาพ พบว่าความต้องการสินค้าบางประเภทจะมีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สินค้ากลุ่มดังกล่าว ได้แก่ ยานพาหนะ เครื่องใช้เครื่องเรือนภายในบ้าน การบริการทางด้านสุขภาพ และการบันเทิงและสังคม นอกจากนี้ การมีสังคมชราภาพในระดับที่รุนแรงมากขึ้น จะส่งผลกระทบต่อความต้องการที่มีต่ออาหารและเครื่องคัมภายในบ้าน รวมถึงการความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นต่อไปอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลข้างต้นได้สะท้อนโครงสร้างทางเศรษฐกิจไทย จากมุมมองทางด้านอุปสงค์เพียงอย่างเดียว ความเข้าใจทางด้านอุปทาน อาทิเช่น ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการผลิตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป และการพัฒนาอุตสาหกรรมบริการสุขภาพ จึงต้องถูกนำมาวิเคราะห์ควบรวมเพิ่มขึ้น เพื่อเติมเต็มองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวทางการปรับตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต หากกล่าวโดยสรุปแล้ว แรงงานนับเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในกระบวนการผลิต เมื่อประเทศได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมชราภาพ นั้นหมายถึง การมีกำลังแรงงานที่น้อยลง

และอาจนำไปสู่การลดลงของความสามารถในการผลิต ในขณะที่ความต้องการสินค้าและบริการ "บางประเภท" อาจเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ความไม่สมดุลระหว่าง อุปสงค์และอุปทานรวมของระบบเศรษฐกิจอาจเกิดขึ้นได้ หากผลิตภาพการผลิตของแรงงาน เพิ่มขึ้นไม่เพียงพอกับจำนวนแรงงานที่ลดลง หรือความไม่สมดุลอาจเกิดขึ้นได้จากการที่ กระบวนการผลิตของประเทศ เน้นไปที่ประเภทสินค้าและบริการที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมโครงสร้างทาง เศรษฐกิจ/สังคมที่จะเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว และนำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เก็บข้อมูลจากการดำเนินการโดยวิธีการสำรวจ (Survey method) ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนั้นจะนำข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆกับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท แล้วนำผลที่ได้จากการสรุปมาทำการอธิบาย และสรุปผล วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกใช้วิธีการสัมภาษณ์ประชากรผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างกระจายให้ทั่วทุกหมู่บ้าน 14 หมู่บ้านครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

ข้อมูลของประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะเป็นประชากรผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

1.2 วิธีการสุ่มและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดพื้นที่ที่ใช้ในการสำรวจ วิธีการสุ่ม และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีดังต่อไปนี้

1.2.1 พื้นที่ที่ใช้ในการสำรวจ

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาจากพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ซึ่งมีทั้งหมด 14 หมู่บ้าน

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีแบบกำหนดโควตาตามเขตของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกหมู่บ้านละ 7-8 ตัวอย่าง โดยกำหนดตามขนาดของหมู่บ้าน รวมเป็น 100 ตัวอย่าง โดยการเข้าไปสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นคำถามทั้งแบบปลายปิด และแบบปลายเปิด โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์โดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.2.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 1 บ้านหนองเต่าดำ 7 ตัวอย่าง
- 2) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 2 บ้านสาธิตา 7 ตัวอย่าง
- 3) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 3 บ้านคอนรังนก 7 ตัวอย่าง
- 4) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 4 บ้านโรงวัว 7 ตัวอย่าง
- 5) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 5 บ้านเสื่อโฮก 7 ตัวอย่าง
- 6) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 6 บ้านเนินถ่าน 7 ตัวอย่าง
- 7) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 7 บ้านหนองพังกา 8 ตัวอย่าง
- 8) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 8 บ้านโรงวัว 7 ตัวอย่าง
- 9) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 9 บ้านแหลมหว้า 7 ตัวอย่าง
- 10) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 10 บ้านแหลมหว้าใต้ 7 ตัวอย่าง
- 11) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 11 บ้านหนองป่า 7 ตัวอย่าง
- 12) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 12 บ้านเกาะโพธิ์ 7 ตัวอย่าง
- 13) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 13 บ้านหนองพังกา 8 ตัวอย่าง
- 14) ประชากรกลุ่มตัวอย่างของผู้สูงอายุหมู่ 14 บ้านหนองคันปลัก 7 ตัวอย่าง

เมื่อกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) คือ เมื่อพบกลุ่มตัวอย่างก็จะสอบถามทันทีเลย จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ซึ่ง “แบบสอบถาม” จะถูกใช้ในการเก็บข้อมูล กล่าวคือ ผู้ทำการวิจัยจะค้นหาและสัมภาษณ์ “กลุ่มตัวอย่าง” โดยที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จากแบบสอบถามที่กำหนดขึ้นนี้ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อต้องการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมี จำนวนข้อคำถามทั้งหมด 35 ข้อ

2.1 โครงสร้างของแบบสอบถาม (Structured Questionnaire)

แบบสอบถามได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ศาสนาที่นับถือ สถานภาพการสมรส การอ่านออกเขียนได้ อาชีพปัจจุบัน ระดับการศึกษา ขนาดครัวเรือน และการเป็นสมาชิกผู้สูงอายุ ลักษณะของคำถามจะเป็นแบบปลายปิด

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายได้ สิทธิประโยชน์ การมีหลักประกัน/การออม และภาระหนี้สินของผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ รายได้ต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ มูลค่าสินทรัพย์ถาวร มูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียน มูลค่าหลักประกันและเงินออม มูลค่าภาระหนี้สิน ซึ่งเป็นคำถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายปิด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุ โดยสอบถามผ่านทางรายจ่ายทางด้านการบริโภค ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า ด้านการเดินทาง ด้านสาธารณสุข/โรค การรักษาพยาบาล ด้านรายจ่ายส่วนตัวและต้นทุนการ ด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า ด้านรายจ่ายเพื่อสังคม และด้านการพนัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และความต้องการของผู้สูงอายุทางด้านสวัสดิการ ประกอบไปด้วย ความต้องการศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ การจัดบริการตามบ้าน (home care) เพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง จัดตั้งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ เช่น ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ/ ทางลาด/ รถเข็น ฯลฯ จัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้สูงอายุ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (เช่น อสม./ อพส. ฯลฯ) การสร้างงาน และอาชีพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการรวบรวมข้อมูลประเภททุติยภูมิ และข้อมูลประเภทปฐมภูมิ

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาเป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนผู้สูงอายุในประเทศไทย และสถานการณ์ของผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากรายงานของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

จากการสำรวจโดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่างตามแบบสอบถามที่กำหนด โดยรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจะประกอบด้วยข้อมูลด้านคุณลักษณะของประชากรและสังคม ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุ และข้อมูลความต้องการทางด้านสวัสดิการต่างๆ

ผู้ทำการวิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยการใช้วิธี “แผนการสุ่มตัวอย่าง” (Sampling Plan) โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก โดยจะใช้ การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แต่ละหมู่บ้าน ซึ่งเป็น การ“สุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น” (Non probability Samples) เพื่อประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย แล้วอาศัยเครื่องมือการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ “แบบสอบถาม” (Questionnaire) ที่เป็นแบบ“คำถามปลายปิด” (Close-End Questions) และปลายเปิด (Open-End Questions) โดยนำข้อมูลจากคำถามปลายเปิดมาแบ่งช่วงของคำตอบ เพื่อให้ง่ายต่อการแปลความหมาย และจัดตาราง จากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาทำการจัดแยกในแต่ละหมู่บ้าน พร้อมทั้งทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ในการสำรวจจริง ได้ทำการทดสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดให้กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วทำการซักถามคำถาม – คำตอบกับผู้ตอบแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น และนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงและทำการแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักการวิจัย เพื่อที่จะนำแบบสอบถามดังกล่าว ไปใช้ในการสุ่มตัวอย่าง

เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป การวิจัยในสถานที่จริง การสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามแก่ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง พร้อมทั้งผู้ช่วยจำนวน 2 คน รวม 3 คน ที่ได้รับการฝึกฝนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำถามในแบบสอบถาม และวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างชัดเจน โดยใช้เวลาในการสำรวจตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2553 - 15 กันยายน 2553 ก่อนนำมาบันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS สรุปผลแล้วนำเสนอรายงาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาแล้วขั้นตอนต่อไปคือการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะใช้คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ช่วยในการประมวลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และสถิติที่ใช้ทดสอบสำหรับข้อมูลที่อยู่ในรูปความถี่ โดยสถิติที่นำมาใช้จะสามารถอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล ข้อสรุปที่ได้จะนำไปสู่การเสนอผลงานในรูปของตาราง สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การสรุปอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลเบื้องต้นที่เก็บรวบรวมได้ โดยการนำเสนอรูปแบบของการศึกษาครั้งนี้มีวิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ คือ

1) สภาพทั่วไปของประชากรและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลเสื่อโฮก โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ จากสำนักงานเทศบาลตำบลเสื่อโฮก การวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อนี้เป็นสถิติเชิงพรรณนา

2) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ใช้ข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก โดยแสดงเป็นตาราง และแผนภาพ สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ

3) การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน และการออม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย แสดงเป็นตาราง

4) การวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ต่อเดือน โดยจำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ โดยใช้ร้อยละ และค่าเฉลี่ย แสดงเป็นตาราง

5) การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้สูงอายุ โดยใช้ ความถี่ และร้อยละ แสดงเป็นตาราง

6) การวิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของรายจ่ายรวมด้าน ต่างๆ พฤติกรรมการบริโภคต่อรายได้ แสดงเป็นตาราง โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยอย่างง่าย

(Simple Regression Analysis) การหาพฤติกรรมการบริโภคต่อรายได้ โดยการหาค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค (Average Propensity to Consume: APC) และ ค่าของความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (Marginal Propensity to Consume: MPC) จากสมการการบริโภค ซึ่งมีรูปแบบสมการดังนี้

$$C = a + bY$$

โดย C = การบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก (บาท/เดือน)

Y = รายได้รวมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก (บาท/เดือน)

a, b = ค่าคงที่

7) การเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับเส้นความยากจนในระดับต่างๆ ของปี 2550 แสดงเป็นตาราง โดยใช้ ความถี่ และร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ในช่วงเดือนกรกฎาคม - เดือนกันยายน 2553 จำนวน 100 ตัวอย่าง โดยผลการศึกษานำเสนอได้เป็น 7 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของประชากรและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

1.1 สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลอุตะเถา ตำบลไร่พัฒนา อำเภอโมนรรมย์ จังหวัดชัยนาท
ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลตลุก ตำบลหาคาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลศาลี ตำบลหนองหม้อ อำเภอศาลี จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลเขาท่าพระ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
สำนักงานเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ตั้งอยู่ เลขที่ 93 หมู่ที่ 11 ตำบลเสื่อโฮก อำเภอเมืองจังหวัดชัยนาท อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองชัยนาท ประมาณ 15 กิโลเมตร

เนื้อที่

มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 23,881 ไร่ (38.20 ตร.กม.) เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 22,349.09 ไร่

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม สภาพดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์ สภาพภูมิอากาศ ตำบลเสื่อโฮก อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำฤดู ทำให้สามารถแบ่งฤดูกาลออกได้ 3 ฤดู คือ

1) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดชัยนาทอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าวโดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป ซึ่งอากาศหนาวที่สุดจะอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม และมกราคม

2) ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นช่วงว่างจากลมมรสุม ลมที่พัดปกคลุมจะเปลี่ยนเป็นลมใต้หรือลมตะวันออกเฉียงใต้ และจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน

3) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องฝนที่พาดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยนี้ ทำให้มีฝนตกชุกตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

1.3 การปกครอง

การปกครองแบ่งการปกครองออกเป็นหมู่บ้าน จำนวน 14 หมู่บ้านดังนี้

1. หมู่บ้านหนองเต่าดำ	2. หมู่บ้านสาริกา
3. หมู่บ้านดอนรังนก	4. หมู่บ้านโรงวัว
5. หมู่บ้านเสือโฮก	6. หมู่บ้านเนินถ่าน
7. บ้านหนองพังนาค	8. หมู่บ้านโรงวัว
9. หมู่บ้านแหลมหัวไ้	10. หมู่บ้านแหลมหัวไ้
11. หมู่บ้านหนองป่าน	12. หมู่บ้านเกาะโพธิ์
13. หมู่บ้านหนองพังนาค	14. หมู่บ้านหนองคันปลัก

ประชากรในตำบลเสือโฮกมีจำนวนทั้งสิ้น 7,943 คน แยกเป็น ชาย 3,749 คน หญิง 4,194 คนความหนาแน่นเฉลี่ยของประชากรต่อพื้นที่ ประมาณ 210 คน/ตารางกิโลเมตร

ตำบลเสือโฮกมีการปกครอง 2 รูปแบบคือ

1) การปกครองส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองเป็น 14 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีผู้ใหญ่บ้าน เป็นหัวหน้าปกครอง โดยมีกำนันเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในตำบล ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองพื้นที่ พ.ศ. 2547

2) การปกครองส่วนท้องถิ่น มีเทศบาลตำบลเสือโฮก ทำหน้าที่บริหารราชการใน เรื่องของการพัฒนาตำบลเสือโฮก

เทศบาลตำบลเสือโฮก เดิมมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเสือโฮก และได้มีการดำเนินการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเสือโฮก เป็นเทศบาลตำบลเสือโฮก เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเสือโฮก อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เป็นเทศบาลตำบลเสือโฮก ประกาศ ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

1.4 สภาพทางเศรษฐกิจ

1) การประกอบอาชีพ

อาชีพส่วนใหญ่ของราษฎรในเขตเทศบาลตำบลเสือโฮก ประกอบอาชีพด้านการเกษตร การทำนาปลูกข้าวจำนวน 22,349.09 ไร่ และอาชีพอื่น ๆ คือ รับราชการ ค้าขาย ปลูกพืชไร่ เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป

2) หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลเสือโฮก

- ปิมน้ำมันจำนวน	7	แห่ง
- โรงปูนซีเมนต์สำเร็จรูปจำนวน	1	แห่ง
- โรงสีข้าวจำนวน	4	แห่ง
- ร้านอาหารและรีสอร์ท	1	แห่ง
- สถานประกอบการอื่น ๆ	-	แห่ง

1.5 สภาพทางสังคม

1) การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน	6	แห่ง
----------------------	-------	---	------

- โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	จำนวน	1	แห่ง
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	จำนวน	3	ศูนย์
2) องค์กรทางศาสนา			
- วัด	จำนวน	7	แห่ง
- สำนักสงฆ์	จำนวน	1	แห่ง
3) สาธารณสุข			
- สถานีอนามัยประจำตำบล	จำนวน	2	แห่ง
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	จำนวน	14	แห่ง
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	จำนวน	365	คน
4) ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน			
- ป้อมยามตำรวจ	จำนวน	1	แห่ง
- อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน	จำนวน	160	คน

1.6 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณสุขโลก

- 1) มีถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรังภายในหมู่บ้าน ถนนลงลูกรังภายในแปลงนา
- 2) ในเขตตำบลเสื่อโฮกมีประปาหมู่บ้านจำนวน 17 แห่ง
- 3) มีตู้โทรศัพท์สาธารณะอยู่ตามจุดต่าง ๆ ของตำบล ไว้บริการประชาชน
- 4) การไฟฟ้า อัตรากาการมีไฟฟ้าใช้ 99 %

1.7 ด้านแหล่งน้ำ

- มีแหล่งน้ำที่มีความสำคัญต่อการเกษตรคือคลองชลประทาน (คลองอนุศาสนนันท์) ซึ่งเป็นคลองหลักในการส่งน้ำเข้าคลองสายย่อย ๆ สู่พื้นที่การทำเกษตรกรรมในเขตตำบลเสื่อโฮก
- คลองสายบ้านท่าอยู่-บ้านหนองมีความสำคัญต่อราษฎรในตำบลเพื่อใช้ประโยชน์ในการ อุปโภคบริโภค และเกษตรกรรม
- มีคลองส่งสายน้ำหลักและคลองส่งน้ำในแปลงนา เกษตรกรได้ใช้ประโยชน์จากการส่งน้ำเข้าแปลงนา

- มีคลองระบายน้ำทิ้งจากแปลงนาลงสู่คลองทิ้งน้ำสายหลัก
- มีระบบน้ำบ้านหนองคันปลัก ราษฎรใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภค บริโภคและ

เกษตรกรรม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

2.1 สถานภาพส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา ศาสนาที่นับถือ สถานภาพสมรส การอ่านออกเขียนได้ อาชีพปัจจุบัน แหล่งรายได้หลัก ระดับการศึกษา ขนาดครัวเรือน และการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ ได้ผลการศึกษาแสดงตามตาราง ดังต่อไปนี้

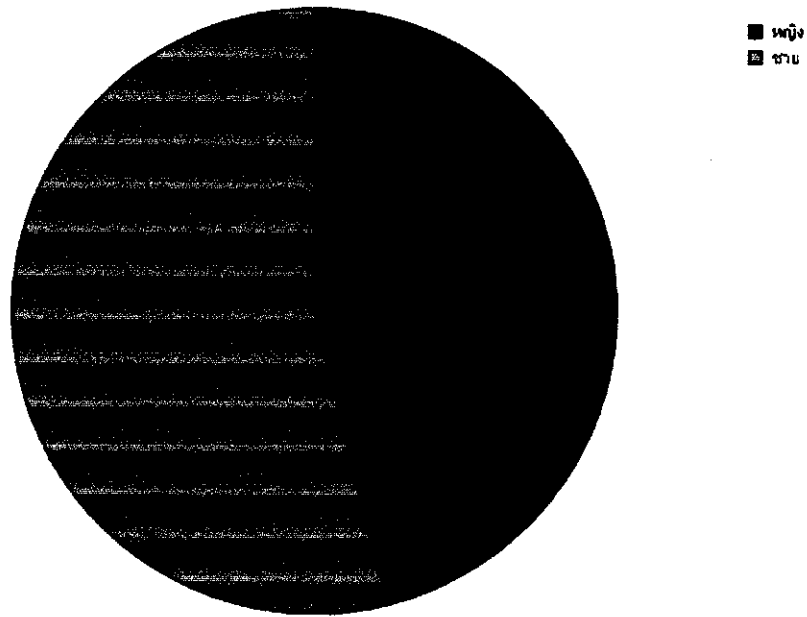
ตารางที่ 4.1 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะเพศ

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1. เพศ	
หญิง	46
ชาย	54
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.1 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 54 ในขณะที่เพศหญิงมีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 46 แสดงได้ดังภาพ

เพศ

ภาพที่ 4.1 แสดงสถานภาพลักษณะทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง

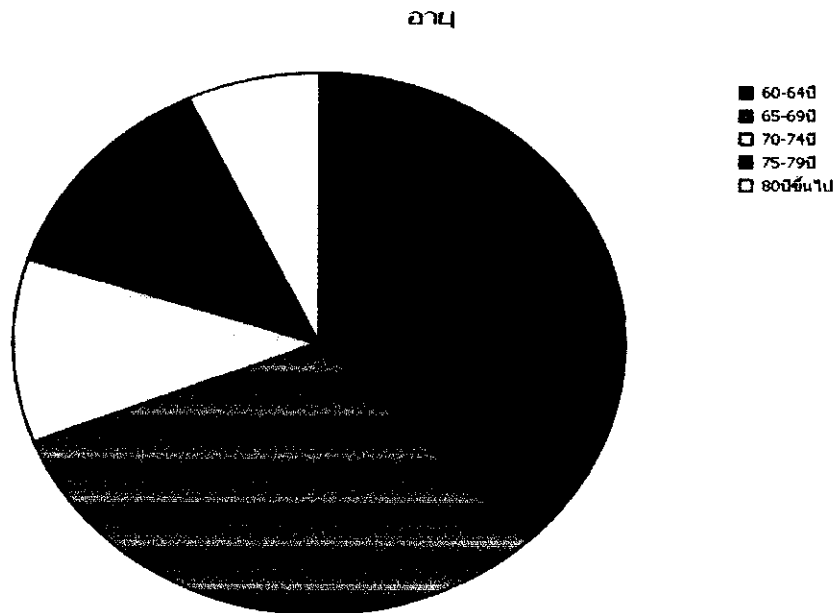
ตารางที่ 4.2 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะช่วงอายุ

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
2. อายุ	
60-64 ปี	38
65-69 ปี	31
70-74 ปี	11
75-79 ปี	13
80 ปีขึ้นไป	7
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.2 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60 – 64 ปี โดยมีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 65 - 69 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 70 - 74 ปี จำนวน 11

คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 75 – 79 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13 คน และกลุ่มที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7 ตามลำดับ ดังแสดงตามภาพ

ภาพที่ 4.2 แสดงสถานะภาพลักษณะทางสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

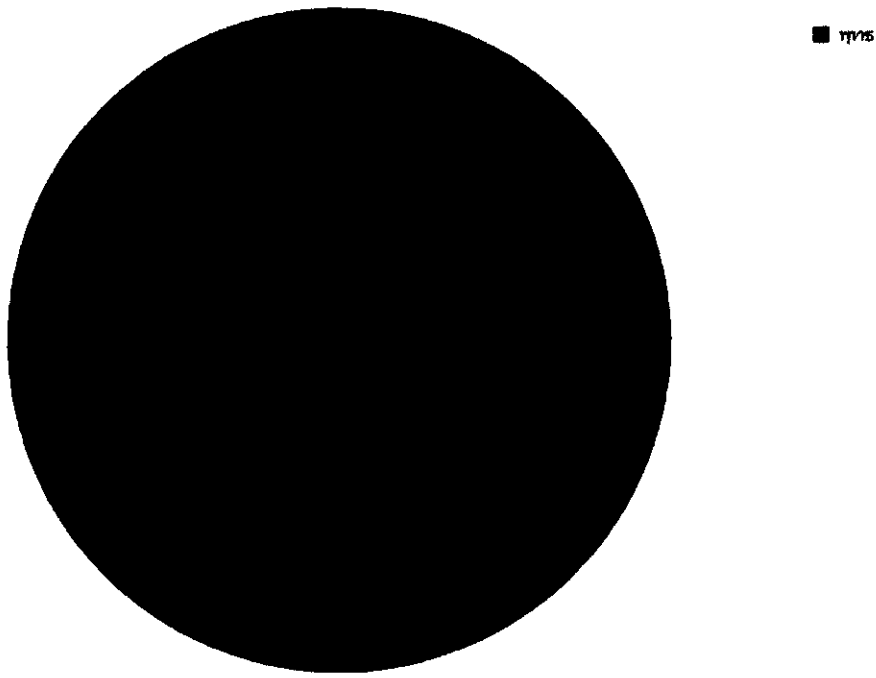
ตารางที่ 4.3 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการนับถือศาสนา

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
3. ศาสนาที่นับถือ	
พุทธ	100
คริสต์	-
อิสลาม	-
อื่นๆ	-
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.3 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการนับถือศาสนา พบว่าทั้งหมดของตัวอย่างนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังภาพ

ศาสนา

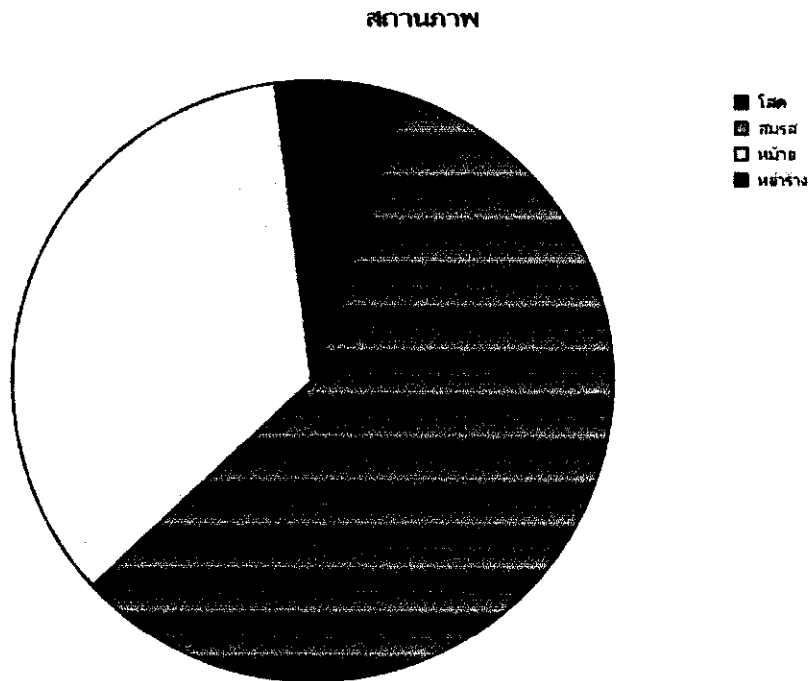
ภาพที่ 4.3 แสดงสถานภาพลักษณะการนับถือศาสนาของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.4 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการสมรส

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
4. สถานภาพการสมรส	
โสด	5
สมรส	58
หม้าย	35
หย่าร้าง	2
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.4 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพทางการสมรส พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส โดยมีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมา คือ กลุ่มที่เป็นหม้ายมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 กลุ่มที่โสด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และกลุ่มที่หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ ดังภาพ

ภาพที่ 4.4 แสดงสถานภาพลักษณะทางสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง

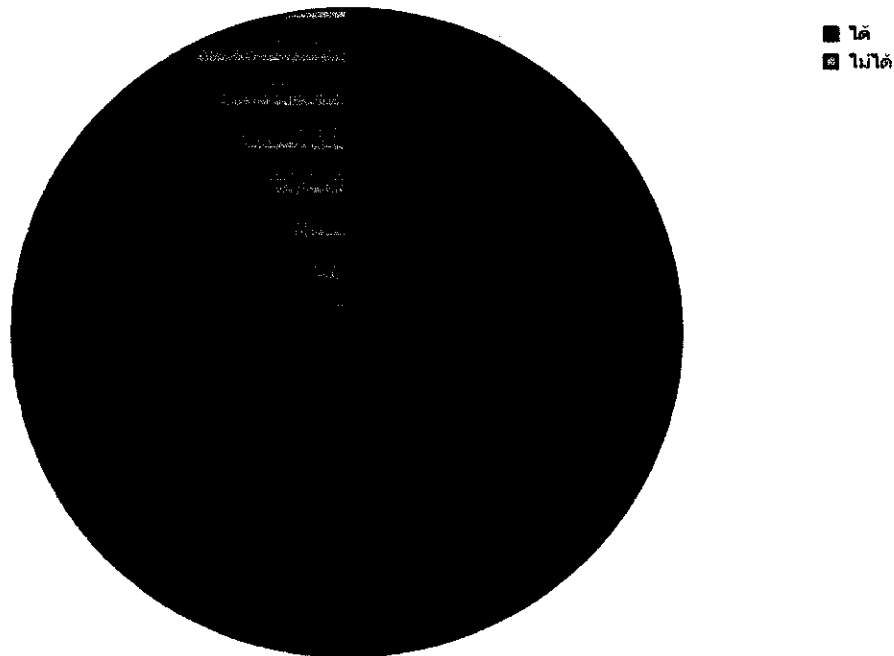
ตารางที่ 4.5 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะการอ่านออกเขียนได้

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
5. การอ่านออกเขียนได้	
ได้	92
ไม่ได้	8
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 4.5 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการอ่านออกเขียนได้ พบว่าส่วนใหญ่อ่านออกเขียนได้ โดยมีจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 92 และไม่สามารถอ่านออกเขียนได้มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ ดังภาพ

อ่านออกเขียนได้

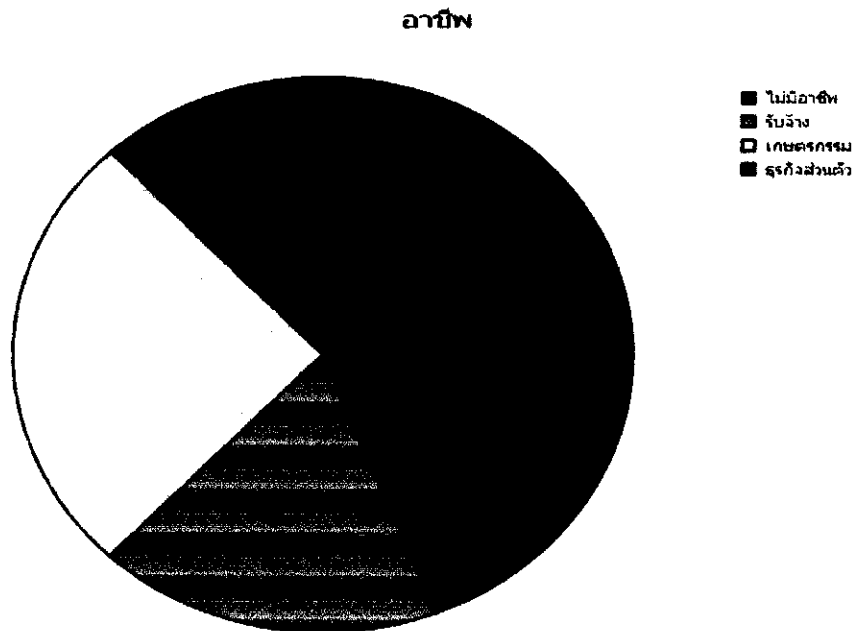
ภาพที่ 4.5 แสดงสถานภาพลักษณะการอ่านออกเขียนได้ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.6 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะอาชีพ

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
6. อาชีพปัจจุบัน	
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	44
รับจ้าง	18
เกษตรกรกรรม	26
ธุรกิจส่วนตัว	12
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.6 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพ โดยมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมา คือ กลุ่มอาชีพเกษตรกร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 กลุ่มอาชีพ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 และกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 ตามลำดับ ดังภาพ

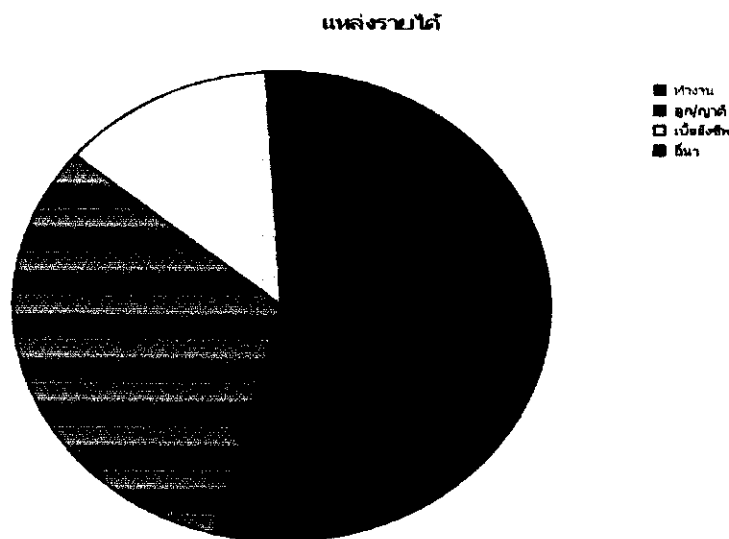
ภาพที่ 4.6 แสดงสถานภาพลักษณะจำแนกตามอาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.7 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่มาของแหล่งรายได้หลัก

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
7. แหล่งรายได้หลัก	
ทำงาน	54
ถูก/ญาติ	32
เบี้ยยังชีพ	13
อื่นๆ	1
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.7 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามที่มาของแหล่งรายได้หลัก พบว่า แหล่งรายได้หลักของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้จากการทำงาน โดยมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาเป็นรายได้จากลูกๆ หรือญาติๆ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32 เป็นรายได้หลักจากเบี้ยยังชีพ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และรายได้หลักจากอื่นๆ มี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ ดังภาพ

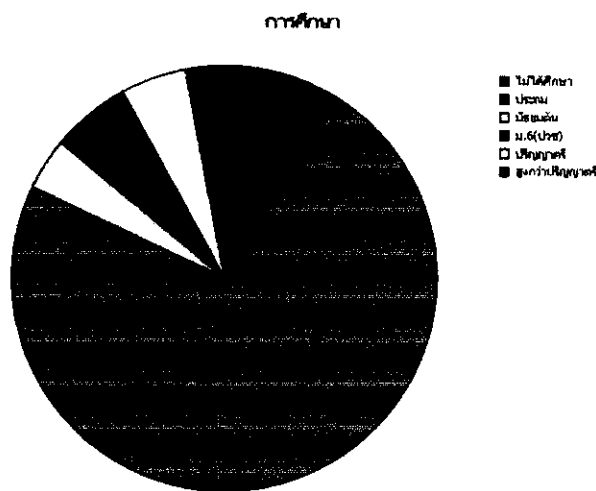
ภาพที่ 4.7 แสดงสถานภาพลักษณะตามแหล่งที่มาของรายได้หลักของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.8 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
8. ระดับการศึกษา	
ไม่ได้รับการศึกษาหรือไม่จบประถม	9
ประถมศึกษา	73
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	4
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) (ปวช.)	6
ปริญญาตรี	5
สูงกว่าปริญญาตรี	3
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.8 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถม โดยมีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมา คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับมัธยมต้น มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 กลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 กลุ่มที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ ดังภาพ

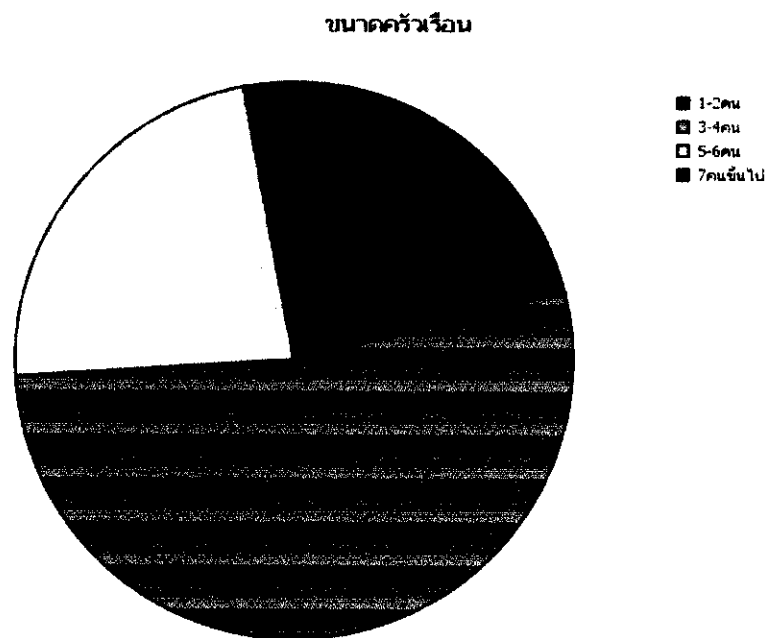
ภาพที่ 4.8 แสดงสถานภาพลักษณะทางระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.9 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะของขนาดครัวเรือน

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
9. ขนาดครัวเรือน	
1-2 คน	21
3-4 คน	53
5-6 คน	23
7 คนขึ้นไป	3
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.9 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสมาชิก 3 – 4 คน โดยมีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีสมาชิก 5 – 6 คน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 กลุ่มที่มีสมาชิก 1 – 2 คน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และกลุ่มที่มีสมาชิก 7 คนขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ ดังภาพ

ภาพที่ 4.9 แสดงสถานภาพลักษณะขนาดครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.10 สถานภาพกลุ่มตัวอย่างตามการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
10. การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ	
ไม่เป็น	20
เป็น	80
รวม	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.10 เมื่อวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน พบว่าส่วนใหญ่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน โดยมีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0 และไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ตามลำดับ ดังภาพ

การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.10 แสดงสถานภาพกลุ่มตัวอย่างการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ

**ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน และการ
ออม จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง
จำนวนคนที่มีรายได้**

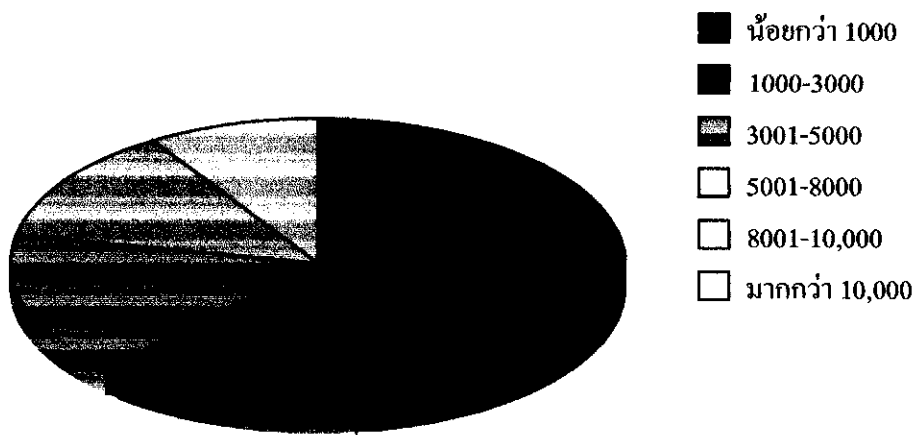
ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนผู้สูงอายุที่มีรายได้ (ต่อเดือน) ในแต่ละช่วงของรายได้

ช่วงของรายได้	จำนวน (คน)
น้อยกว่า 1,000	20
1,000-3,000	28
3,001-5,000	14
5,001-8,000	16
5,001-8,000	13
มากกว่า 10,000	9
Total	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.11 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 1,000 บาท มี 20 คน มีรายได้อยู่ระหว่าง 1,000-3,000 บาท มี 28 คน มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,001-5,000 บาท มี 14 คน มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-8,000 บาท มี 16 คน มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-8,000 บาท มี 13 คน และมีรายได้มากกว่า 10,000 บาท มี 9 คน เพื่อให้เห็นข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 4.11

จำนวนคนที่มีรายได้

ภาพที่ 4.11 แสดงสัดส่วนจำนวนผู้สูงอายุในแต่ละช่วงของรายได้

ตารางที่ 4.12 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อเดือน การมีหลักประกันและเงินออมเฉลี่ย สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย
สินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ย และหนี้สินเฉลี่ย จำแนกตามเพศ

เพศ	สถิติ	รายได้ต่อเดือน	หลักประกันและการออม	สินทรัพย์ถาวร	สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สินทั้งในและนอก
หญิง	ค่าเฉลี่ย	4,652.17	122,857.39	574,891.30	75,239.13	74,195.65
	จำนวน	46	46	46	46	46
ชาย	ค่าเฉลี่ย	5,778.70	89,954.44	567,962.96	22,722.22	115,870.37
	จำนวน	54	54	54	54	54
รวม	ค่าเฉลี่ย	5,260.50	105,089.80	571,150.00	46,880.00	96,700.00
	จำนวน	100	100	100	100	100
	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	5,398.276	314,809.524	780,884.577	147,102.056	152,653.526

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.12 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าแต่ละคนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,260.50 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 105,089.80 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 571,150.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 46,880.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 96,700.00 บาท และจำแนกตามเพศของผู้สูงอายุ พบว่า เพศหญิงมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 4,652.17 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 122,587.39 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 574,891.30 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 75,239.13 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 74,195.65 บาท และเพศชายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,778.70 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 89,954.44 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 567,962.96 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 22,722.22 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 115,870.37 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงรายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สินทรัพย์ถาวร สินทรัพย์หมุนเวียน หนี้สินทั้งในและนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	สถิติ	รายได้ต่อเดือน	หลักประกัน และการออม	สินทรัพย์ ถาวร	สินทรัพย์ หมุนเวียน	หนี้สินรวม
ไม่มีอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	2,311.36	181,801.82	475,568.20	65,500.02	53,045.48
	จำนวน	44	44	44	44	44
รับจ้าง	ค่าเฉลี่ย	4,700.00	11,572.22	606,666.67	11,111.11	108,888.89
	จำนวน	18	18	18	18	18
เกษตรกร	ค่าเฉลี่ย	10,750.00	76,069.23	816,923.08	55,461.54	184,423.08
	จำนวน	26	26	26	26	26
ธุรกิจส่วนตัว	ค่าเฉลี่ย	5,020.83	26,966.67	335,833.33	13,666.67	48,416.67
	จำนวน	12	12	12	12	12

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.13 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามอาชีพ พบว่าผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,311.36 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 181,801.82 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 475,568.20 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 65,500.02 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 53,045.48 บาท อาชีพรับจ้างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 4,700.00 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 11,572.22 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่า

เฉลี่ย คือ 11,111.11 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 108,888.89 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 108,888.89 บาท อาชีพเกษตรกรรมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 10,750.00 บาท การมีหลักประกัน และการออมเฉลี่ย คือ 76,069.23 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 816,923.08 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 55,461.54 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 184,423.08 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สินทรัพย์ถาวร สินทรัพย์หมุนเวียน หนี้สิน
ทำงานและนอกระบบ โดยจำแนกตามช่วงอายุ

อายุ	สถิติ	รายได้ต่อ เดือน	หลักประกัน และการออม	สินทรัพย์ ถาวร	สินทรัพย์ หมุนเวียน	หนี้สินรวม
60-64ปี	ค่าเฉลี่ย	8,576.32	134,244.74	828,947.37	82,526.32	138,947.37
	จำนวน	38	38	38	38	38
65-69ปี	ค่าเฉลี่ย	4,664.52	172,549.68	532,903.23	47,870.97	80,064.52
	จำนวน	31	31	31	31	31
70-74ปี	ค่าเฉลี่ย	3,004.55	4,654.55	410,909.09	6,181.82	127,727.27
	จำนวน	11	11	11	11	11
75-79ปี	ค่าเฉลี่ย	1,192.31	361.54	351,923.08	.00	38,692.31
	จำนวน	13	13	13	13	13
80ปีขึ้นไป	ค่าเฉลี่ย	1,000.00	391.43	.00	.00	.00
	จำนวน	7	7	7	7	7

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.14 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่าผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 60-64 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 8,576.32 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 134,244.74 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 828,947.37 บาท มีทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 82,526.32 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 138,947.37 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 65-69 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 4,664.52 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 172,549.68 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 532,903.23 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 47,870.97 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 80,064.52 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 70-74 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 3,004.55 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 4,654.55 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่า

เฉลี่ย คือ 410,909.09 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 6,181.82 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 127,727.27 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 75-79 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,192.31 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 361.54 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 351,923.08 บาท ไม่มีทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย และมีหนี้สินเฉลี่ย 38,692.31 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,000 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 391.43 บาท ไม่มีทรัพย์สินถาวร ไม่มีทรัพย์สินหมุนเวียน และไม่มีหนี้สิน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สินทรัพย์ถาวร สินทรัพย์หมุนเวียน หนี้สิน จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	สถิติ	รายได้ต่อเดือน	หลักประกันและการออม	สินทรัพย์ถาวร	สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สินรวม
ไม่ได้ศึกษา	ค่าเฉลี่ย	944.44	1,833.33	30,000.00	.00	888.89
	จำนวน	9	9	9	9	9
ประถม	ค่าเฉลี่ย	5,544.52	18,362.74	529,657.53	25,493.15	101,246.58
	จำนวน	73	73	73	73	73
มัธยมต้น	ค่าเฉลี่ย	10,750.00	14,250.00	870,000.00	19,750.00	186,250.00
	จำนวน	4	4	4	4	4
ม.6(ปวช)	ค่าเฉลี่ย	6,216.67	186,666.67	783,333.33	28,333.33	160,833.33
	จำนวน	6	6	6	6	6
ปริญญาตรี	ค่าเฉลี่ย	5,000.00	1,025,000.00	1,180,000.00	475,600.00	12,200.00
	จำนวน	5	5	5	5	5
สูงกว่าปริญญาตรี	ค่าเฉลี่ย	2,500.00	950,000.00	1,366,666.67	66,666.67	166,666.67
	จำนวน	3	3	3	3	3

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.15 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 944.44 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 1,833.33 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 30,000.00 บาท ไม่มีทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย

และมีหนี้สินเฉลี่ย 888.89 บาท ผู้สูงอายุที่มีการศึกษาระดับประถมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,544.52 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 18,362.74 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 529,657.53 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 25,493.15 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 101,246.58 บาท ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมต้นมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 10,750.00 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 14,250.00 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 870,000.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 19,750.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 186,250.00 บาท ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษามัธยมปลาย มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 6,216.67 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 186,666.67 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 783,333.33 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 28,333.33 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 160,833.33 บาท ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,000.00 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 1,025,000.00 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 1,180,000.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 475,600.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย คือ 12,200.00 บาท ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,500.00 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 950,000.00 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 1,366,666.67 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 66,666.67 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย คือ 166,666.67 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สินทรัพย์ถาวร สินทรัพย์หมุนเวียน หนี้สิน ทั้งในและนอกระบบตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพ		รายได้ต่อเดือน	หลักประกัน และการออม	สินทรัพย์ ถาวร	สินทรัพย์ หมุนเวียน	หนี้สินรวม
โสด	ค่าเฉลี่ย	5,500.00	8,040.00	176,000.00	11,600.00	56,000.00
	จำนวน	5	5	5	5	5
สมรส	ค่าเฉลี่ย	6,693.97	161,711.03	842,068.97	74,465.52	149,862.07
	จำนวน	58	58	58	58	58
หม้าย	ค่าเฉลี่ย	2,665.71	28,272.57	174,142.86	6,942.86	18,514.29
	จำนวน	35	35	35	35	35
หย่าร้าง	ค่าเฉลี่ย	8,500.00	50,000.00	650,000.00	34,000.00	25,000.00
	จำนวน	2	2	2	2	2

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.16 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่าผู้ที่เป็นโสดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,000.00 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 8,040.00 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 176,000.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 11,600.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 56,000.00 บาท ผู้ที่สมรสมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 6,693.97 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 161,711.03 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 842,068.97 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 74,465.52 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 149,862.07 บาท ผู้ที่เป็นหม้ายมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,665.71 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 28,272.57 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 174,142.86 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 6,942.86 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 18,514.29 บาท ผู้สูงอายุที่มีการหย่าร้างมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 8,500.00 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 50,000.00 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 650,000.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 34,000.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 25,000.00 บาทตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 รายได้ต่อเดือน หลักประกันและการออม สินทรัพย์ถาวร สินทรัพย์หมุนเวียน หนี้สิน ทั้งในและนอกระบบตามสถานภาพของขนาดครัวเรือน

ขนาด ครัวเรือน	สถิติ	รายได้ ต่อเดือน	หลักประกัน และการออม	สินทรัพย์ ถาวร	สินทรัพย์ หมุนเวียน	หนี้สินรวม
1-2คน	ค่าเฉลี่ย	4,095.24	100,549.52	435,952.38	13,714.29	55,380.95
	จำนวน	21	21	21	21	21
3-4คน	ค่าเฉลี่ย	5,501.89	93,304.53	596,792.45	48,132.08	115,509.43
	จำนวน	53	53	53	53	53
5-6คน	ค่าเฉลี่ย	5,758.70	58,491.30	599,130.43	36,913.04	97,173.91
	จำนวน	23	23	23	23	23
7คนขึ้นไป	ค่าเฉลี่ย	5,333.33	702,333.33	850,000.00	333,333.33	50,000.00
	จำนวน	3	3	3	3	3

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.17 เมื่อวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามขนาดของครัวเรือน พบว่าขนาดครัวเรือน 1-2 คนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 4,095.24 บาท การมีหลักประกันและการ

ออมเฉลี่ย คือ 100,549.52 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 435,952.38 บาท ทรัพย์สิน
หมุนเวียนเฉลี่ย คือ 13,714.29 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 55,380.95 บาท ขนาดครัวเรือน 3-4 คน มี
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,501.89 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 93,304.53 บาท
ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 596,792.45 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 48,132.08 บาท
และมีหนี้สินเฉลี่ย 115,509.43 บาท ขนาดครัวเรือน 5-6 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,758.70
บาทการมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 58,491.30 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ
599,130.43 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 36,913.04 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 97,173.91
บาท ขนาดครัวเรือน 7 คนขึ้นไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,333.33 บาทการมีหลักประกันและ
การออมเฉลี่ย คือ 702,333.33 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 850,000.00 บาท ทรัพย์สิน
หมุนเวียนเฉลี่ย คือ 333,333.33 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 50,000.00 บาท ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ต่อเดือน โดยจำแนกตามสถานภาพต่าง ๆ

ตารางที่ 4.18 แสดงรายจ่ายด้านต่างๆ โดยเฉลี่ยต่อเดือนของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

รายจ่ายด้าน	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
อาหารและเครื่องดื่ม	2,747.93	52.83
เหล้า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา	319.40	6.14
เครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า	162.00	3.11
การเดินทาง	104.30	2.01
สาธารณูปโภค	541.99	10.42
การรักษาพยาบาล	60.20	1.16
สันทนาการ	121.00	2.32
เครื่องใช้ไฟฟ้า	83.02	1.60
เลี้ยงบุตรหลาน	385.00	7.40
เพื่อสังคม	420.50	8.08
การพนัน	256.50	4.93
รวม	5,201.84	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.18 เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,747.93 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.83 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเหล้า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 319.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.14 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 162.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.11 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านการเดินทางของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 104.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.01 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 541.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.42 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 60.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.16 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านสันทนาการของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 121.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.32 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 83.02 บาท คิดเป็นร้อยละ

ละ 1.60 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 385.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.40 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายเพื่อสังคมของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 420.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.08 ของรายจ่ายการบริโภครวม และรายจ่ายด้านการพินันของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 256.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.93 ของรายจ่ายการบริโภครวม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงรายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มรายจ่ายด้านเช่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้านสาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพินันจำแนกตามเพศ

การบริโภค	เพศ					
	หญิง		ชาย		Total	
	Mean	N	Mean	N	Mean	N
อาหาร	2,723.91	46	2,768.39	54	2,747.93	100
ของมีนเมา	95.65	46	510.00	54	319.40	100
เครื่องนุ่งห่ม	258.70	46	79.63	54	162.00	100
การเดินทาง	103.04	46	105.37	54	104.30	100
สาธารณูปโภค	581.09	46	508.69	54	541.99	100
รักษาพยาบาล	62.39	46	58.33	54	60.20	100
สันตนาการ	97.83	46	140.74	54	121.00	100
เครื่องใช้ไฟฟ้า	12.83	46	142.81	54	83.02	100
เลี้ยงดูบุตรหลาน	452.17	46	327.78	54	385.00	100
เพื่อสังคม	458.91	46	387.78	54	420.50	100
การพินัน	247.83	46	263.89	54	256.50	100

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศตามตารางที่ 4.19 พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิง โดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ

2,723.91 บาท รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 95.65 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 258.70 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 103.04 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 581.09 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 62.39 บาท รายจ่ายด้านสันตนาการของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 97.83 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 12.83 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 452.17 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 458.91 บาท และรายจ่ายด้านการพนันของผู้สูงอายุที่เป็นเพศหญิงโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 247.83 บาท และรายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศชาย พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,768.39 บาท รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 510.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 79.63 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 105.37 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 508.69 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 58.33 บาท รายจ่ายด้านสันตนาการของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 140.74 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 142.81 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 327.78 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 387.78 บาท และรายจ่ายด้านการพนันของผู้สูงอายุที่เป็นเพศชายโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 263.89 บาท

ตารางที่ 4.20 แสดงรายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้านสาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนัน จำแนกตาม อายุช่วงอายุ (บาท/เดือน)

การบริโภค	ช่วงอายุ									
	60-64ปี		65-69ปี		70-74ปี		75-79ปี		80ปีขึ้นไป	
	Statistics		Statistics		Statistics		Statistics		Statistics	
	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N
อาหาร	4,121.05	38	2,828.06	31	1,616.36	11	811.00	13	314.29	7
ของมีนเมา	478.95	38	374.19	31	185.45	11	7.69	13	.00	7
เครื่องนุ่งห่ม	310.53	38	130.65	31	18.18	11	11.54	13	.00	7
การเดินทาง	139.47	38	133.23	31	21.82	11	58.46	13	.00	7
สาธารณูปโภค	867.34	38	504.42	31	266.82	11	199.46	13	10.71	7
รักษาพยาบาล	46.58	38	8.06	31	109.09	11	215.38	13	.00	7
สันตนาการ	226.32	38	112.90	31	.00	11	.00	13	.00	7
เครื่องใช้ไฟฟ้า	192.16	38	32.26	31	.00	11	.00	13	.00	7
เลี้ยงดูบุตรหลาน	721.05	38	200.00	31	27.27	11	353.85	13	.00	7
เพื่อสังคม	633.68	38	399.35	31	175.45	11	213.85	13	125.71	7
การพนัน	394.74	38	256.45	31	131.82	11	73.08	13	42.86	7

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามช่วงอายุตาม ตารางที่ 4.20 พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ย ต่อเดือน คือ 4,121.05 บาท รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมาของผู้สูงอายุที่มีอายุ ระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 478.95 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าของผู้สูงอายุ ที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 310.53 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางของผู้สูงอายุที่มี อายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 139.47 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของผู้สูงอายุที่มี อายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 867.34 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลของ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 46.58 บาท รายจ่ายด้านสันตนาการของ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 226.32 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าของ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 192.16 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน

ของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 721.05 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 633.68 บาท และรายจ่ายด้านการพนันของผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 394.74 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ระหว่าง 65-69 ปี พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,828.06 บาท รายจ่ายด้านเช่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 374.19 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 130.65 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 133.23 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 504.42 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 8.06 บาท รายจ่ายด้านสันตนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ112.90 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 32.26 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 200.00 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 399.35 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 256.45 บาทรายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ระหว่าง 70-74 ปี พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,616.36 บาท รายจ่ายด้านเช่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 185.45 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 18.18 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 21.28 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 266.82 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 109.09 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านสันตนาการ ไม่มีรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 27.27 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 175.45 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 131.82 บาทรายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ระหว่าง 75-79 ปี พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ811.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 7.69 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 58.46 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 155.38บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 199.46 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านสันตนาการ และรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 353.85 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 213.85 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 73.08 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 314.29 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านเช่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า และรายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 10.71 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่าย

ด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า ใช้จ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน ใช้จ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 125.71 บาท และใช้จ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 42.86 บาท

ตารางที่ 4.21 ใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม ใช้จ่ายด้านเหล้า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา ใช้จ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า ใช้จ่ายด้านการเดินทาง ใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค ใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล ใช้จ่ายด้านสันตนาการ ใช้จ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า ใช้จ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน ใช้จ่ายเพื่อสังคม และ ใช้จ่ายด้านการพนันตามสถานภาพการสมรส (บาท/เดือน)

การบริโภค	สถานภาพการสมรส							
	โสด		สมรส		หม้าย		หย่าร้าง	
	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N
อาหาร	2,740.00	5	3,453.28	58	1,491.51	35	4,300.00	2
ของมีนเมา	860.00	5	367.93	58	122.86	35	1,000.00	2
เครื่องนุ่งห่ม	60.00	5	241.38	58	37.14	35	300.00	2
การเดินทาง	84.00	5	148.79	58	36.57	35	50.00	2
สาธารณูปโภค	314.00	5	721.88	58	275.43	35	560.00	2
รักษาพยาบาล	.00	5	49.14	58	90.57	35	.00	2
สันตนาการ	100.00	5	182.76	58	.00	35	500.00	2
เครื่องใช้ไฟฟ้า	192.00	5	93.84	58	.00	35	949.50	2
เลี้ยงดูบุตรหลาน	560.00	5	475.86	58	202.86	35	500.00	2
เพื่อสังคม	240.00	5	553.97	58	226.29	35	400.00	2
การพนัน	300.00	5	308.62	58	150.00	35	500.00	2

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามสถานภาพการสมรสตามตารางที่ 4.21 พบว่า รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด พบว่า ใช้จ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,740 บาท ใช้จ่ายด้านเหล้า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 860.00 บาท ใช้จ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 60 บาท ใช้จ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 84.00 บาท ใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 314 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล ใช้จ่ายด้านสันตนาการโดยเฉลี่ยต่อ

เดือนคือ 100.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 192.00 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 560.00 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 240.00 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 300 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่สมรส พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 3,453.28 บาท รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 367.93 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 241.38 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 148.79 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 721.88 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 49.14 บาท รายจ่ายด้านสันตนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 182.76 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 93.84 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 475.86 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 553.97 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 308.62 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,491.51 บาท รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 122.86 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 37.14 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 36.57 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 275.43 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 90.57 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านสันตนาการ และรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 202.86 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 226.29 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 150.00 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่หย่าร้าง พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 4,300.00 บาท รายจ่ายด้านเหมา เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,000.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 300.00 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 50.00 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 560.00 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 500.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 949.50 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 500.00 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 400.00 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 500.00 บาท

ตารางที่ 4.22 แสดงรายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้านสาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนัน จำแนกตามอาชีพ (บาท/เดือน)

การบริโภค	อาชีพ							
	ไม่มีอาชีพ		รับจ้าง		เกษตรกรรวม		ธุรกิจส่วนตัว	
	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N
อาหาร	1,581.89	44	2,842.22	18	4,357.31	26	3,395.00	12
ของมีนเมา	118.18	44	377.78	18	642.31	26	270.00	12
เครื่องนุ่งห่ม	176.14	44	88.89	18	200.00	26	137.50	12
การเดินทาง	76.14	44	92.78	18	148.46	26	129.17	12
สาธารณูปโภค	319.39	44	492.44	18	828.85	26	811.00	12
รักษาพยาบาล	84.09	44	16.67	18	26.92	26	110.00	12
สันตนาการ	113.64	44	27.78	18	234.62	26	41.67	12
เครื่องใช้ไฟฟ้า	.00	44	.00	18	319.31	26	.00	12
เลี้ยงดูบุตรหลาน	213.64	44	466.67	18	619.23	26	383.33	12
เพื่อสังคม	355.00	44	311.11	18	655.77	26	315.00	12
การพนัน	105.68	44	277.78	18	519.23	26	208.33	12

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามกลุ่มอาชีพตามตารางที่ 4.22 พบว่า รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีอาชีพ พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,581.89 บาท รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 118.18 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 176.14 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 76.14 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 319.39 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 84.09 บาท รายจ่ายด้านสันตนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 113.64 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 213.64 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 355.00 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 105.68 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพรับจ้าง พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,842.22 บาท

ใช้จ่ายด้านเหต้ำ เบียร์ นูหรี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 377.78 บาท ใช้จ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้ำโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 88.89 บาท ใช้จ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 92.78 บาท ใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 492.44 บาท ใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 16.67 บาท ใช้จ่ายด้านสันทนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 27.78 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า ใช้จ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 466.67 บาท ใช้จ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 311.11 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 277.78 บาทรายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม พบว่ารายจ่ายด้านอาหารและเครื่องค้มีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 4,357.31 บาท ใช้จ่ายด้านเหต้ำ เบียร์ นูหรี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 642.31 บาท ใช้จ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้ำโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 200.00 บาท ใช้จ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 148.46 บาท ใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 828.85 บาท ใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 26.92 บาท ใช้จ่ายด้านสันทนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 234.62 บาท ใช้จ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 319.31 บาท ใช้จ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 619.23 บาท ใช้จ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 655.77 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 519.23 บาทรายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวพบว่ารายจ่ายด้านอาหารและเครื่องค้มีโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 3,395.00 บาท ใช้จ่ายด้านเหต้ำ เบียร์ นูหรี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 270.00 บาท ใช้จ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้ำโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 137.50 บาท ใช้จ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 129.17 บาท ใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 811.00 บาท ใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 110.00 บาท ใช้จ่ายด้านสันทนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 41.67 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า ใช้จ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 383.33 บาท ใช้จ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 315.00 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 208.33 บาท

ตารางที่ 4.23 แสดงรายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้านสาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสหนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันตามระดับการศึกษา (บาท/เดือน)

การบริโภค	การศึกษา											
	ไม่ได้ศึกษา		ประถม		มัธยมต้น		ม.6(ปวช)		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	
	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N
อาหาร	622.22	9	2,630.04	73	3,975.00	4	3,233.33	6	6,300.00	5	3,466.67	3
ของมีนเมา	66.67	9	296.44	73	950.00	4	633.33	6	240.00	5	300.00	3
เครื่องนุ่งห่ม	5.56	9	93.84	73	175.00	4	216.67	6	1,340.00	5	200.00	3
การเดินทาง	18.89	9	96.16	73	105.00	4	233.33	6	244.00	5	66.67	3
สาธารณูปโภค	73.33	9	525.60	73	512.50	4	886.67	6	1,344.00	5	360.00	3
รักษาพยาบาล	22.22	9	71.51	73	.00	4	100.00	6	.00	5	.00	3
สหนาการ	.00	9	54.79	73	375.00	4	183.33	6	1,000.00	5	166.67	3
เครื่องใช้ไฟฟ้า	.00	9	60.32	73	.00	4	649.83	6	.00	5	.00	3
เลี้ยงดูบุตรหลาน	11.11	9	387.67	73	375.00	4	550.00	6	960.00	5	166.67	3
เพื่อสังคม	105.56	9	360.27	73	575.00	4	716.67	6	1,100.00	5	900.00	3
การพนัน	16.67	9	228.77	73	525.00	4	466.67	6	760.00	5	33.33	3

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับการศึกษา ตามตารางที่ 4.23 พบว่า รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการศึกษา พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 622.22 บาท รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 66.67 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 5.56 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 18.89 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 73.33 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 22.22 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านสหนาการ และรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 11.11 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 105.56 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 16.67 บาท รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา ระดับประถม พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,630.04 บาท รายจ่ายด้านเหล่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมาโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 296.44 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 93.84 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 96.16 บาท

เฉลี่ยต่อเดือน คือ 300.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 200.00 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 66.67 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 360.00 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการโดยเฉลี่ยต่อเดือนคือ 166.67 บาท ไม่มีรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 166.67 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 900.00 บาท และรายจ่ายด้านการพนันโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 33.33 บาท

ตารางที่ 4.24 แสดงรายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่ม รายจ่ายด้านเช่า เบียร์ นูห์รี และของมีนเมา รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า รายจ่ายด้านการเดินทาง รายจ่ายด้านสาธารณูปโภค รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาล รายจ่ายด้านสันตนาการ รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน รายจ่ายเพื่อสังคม และรายจ่ายด้านการพนันตามขนาดครัวเรือน (บาท/เดือน)

การบริโภค	ขนาดครัวเรือน							
	1-2คน		3-4คน		5-6คน		7คนขึ้นไป	
	Mean	N	Mean	N	Mean	N	Mean	N
อาหาร	2,166.67	21	2,745.47	53	2,973.17	23	5,133.33	3
ของมีนเมา	128.57	21	367.92	53	414.78	23	66.67	3
เครื่องนุ่งห่ม	119.05	21	100.00	53	191.30	23	1,333.33	3
การเดินทาง	55.71	21	105.47	53	122.61	23	283.33	3
สาธารณูปโภค	391.19	21	513.81	53	668.26	23	1,127.33	3
รักษาพยาบาล	19.05	21	29.25	53	176.96	23	.00	3
สันตนาการ	71.43	21	75.47	53	200.00	23	666.67	3
เครื่องใช้ไฟฟ้า	.00	21	29.25	53	293.57	23	.00	3
เลี้ยงดูบุตรหลาน	166.67	21	326.42	53	560.87	23	1,600.00	3
เพื่อสังคม	355.24	21	417.17	53	399.13	23	1,100.00	3
การพนัน	228.57	21	203.77	53	415.22	23	166.67	3

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามขนาดของครัวเรือนตามตารางที่ 4.24 พบว่า รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดครัวเรือน 1-2 คน

เดือน คือ 1,600.00 บาท รายจ่ายเพื่อสังคม โดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 1,100.00 บาท และรายจ่ายด้านการพำนั โดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 166.67 บาท

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.25 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ

ความต้องการศูนย์ดูแลกลางวัน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	42	42.0
ต้องการ	58	58.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.25 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยมีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 58 ในขณะที่ไม่ต้องการมีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ

ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	15	15.0
ต้องการ	85	85.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.26 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยมีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ในขณะที่ไม่ต้องการมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการการจับบริการตามบ้านเพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ

การจับบริการตามบ้านเพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	34	34.0
ต้องการ	66	66.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.27 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการการจับบริการตามบ้านเพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยมีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 66 ในขณะที่ไม่ต้องการมีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 34 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง

บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	80	80.0
ต้องการ	20	20.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.28 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการ

โดยมีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ในขณะที่มีความต้องการมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ

สิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	100	100.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.29 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ พบว่า มีความต้องการให้มีทั้งหมด โดยมีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.30 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

จัดการศึกษาต่อเนื่อง	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	95	95.0
ต้องการ	5	5.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.30 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการ โดยมีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 95 ในขณะที่มีความต้องการมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการอาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ

อาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	100	100.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.31 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการอาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ พบว่า มีความต้องการให้มีทั้งหมด โดยมีจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.32 แสดงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความต้องการการสร้างงาน และอาชีพ

การสร้างงาน และอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	46	46.0
ต้องการ	54	54.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.32 เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการการสร้างงาน และอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ โดยมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 54 ในขณะที่ไม่มีความต้องการมีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ตามลำดับ

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของรายจ่ายรวมด้าน ต่างๆพฤติกรรมกรบริโภคต่อรายได้

จากการศึกษารายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล
เสือโฮก สามารถนำมาวิเคราะห์พฤติกรรมกรบริโภคต่อรายได้เพื่อจะได้ทราบว่ารายได้ทั้งหมดถูก
นำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเท่าใด และการเปลี่ยนแปลงของรายได้มีผลต่อพฤติกรรมกรบริโภค
เพียงใด โดยได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค (Average Propensity to Consume : APC)

$$\text{จากสมการ } APC = C/Y \dots\dots\dots (1)$$

โดย C หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมในการบริโภค (บาท/เดือน)

Y หมายถึง รายได้รวม (บาท/เดือน)

จากการศึกษารายได้และค่าใช้จ่ายในแต่ละด้านของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบล
เสือโฮก สามารถนำเอารายได้รวมเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยในทุก ๆ ด้าน ไปแทนค่าในสมการที่
(1) ซึ่งในที่นี้รายได้รวมเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 5,260.50 บาทต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยกรบริโภคของ
ผู้สูงอายุรวมในทุกด้านมีค่าเท่ากับ 5,201.84 บาทค่า APC ได้เท่ากับ 0.9888 หมายความว่ารายได้รวม
1 หน่วยถูกใช้ไปเพื่อรายจ่ายด้านการบริโภครวม 0.9888 หน่วย ดังแสดงในตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภคด้านรายจ่ายต่างของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	APC
รายได้ต่อเดือน	5,260.50	-
รายจ่ายด้านต่างๆรวม	5,201.84	0.9888

ที่มา: จากการสำรวจ

2) ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (Marginal Propensity to Consume : MPC)

การวิเคราะห์เพื่อหาความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค สามารถหาได้จากฟังก์ชันการบริโภค $C = a + bY$ ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์สมการถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) โดยมีตัวแปรตามคือ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภครวมต่อเดือน และตัวแปรอิสระคือ รายได้รวมต่อเดือน ซึ่งสมการการบริโภคคือ

$$C = a + bY$$

โดย C หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการบริโภครวม (บาท/เดือน/คน)

Y หมายถึง รายได้รวม (บาท/เดือน/คน)

$$b = \Delta C / \Delta Y = MPC$$

จากการวิเคราะห์ตัวแปรรายได้รวมและค่าใช้จ่ายในด้านต่างๆข้างต้นได้ผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

2.1) การใช้จ่ายเพื่อการบริโภครวมต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จากผลการศึกษาพบว่า รายได้รวมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคด้านต่างๆรวมทั้งระดับนัยสำคัญไม่เกินร้อยละ 5 (Sig. = .000) แสดงได้ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.34 ผลการทดสอบตัวแปรรายได้รวมต่อเดือนที่มีผลต่อรายจ่ายการบริโภครวม

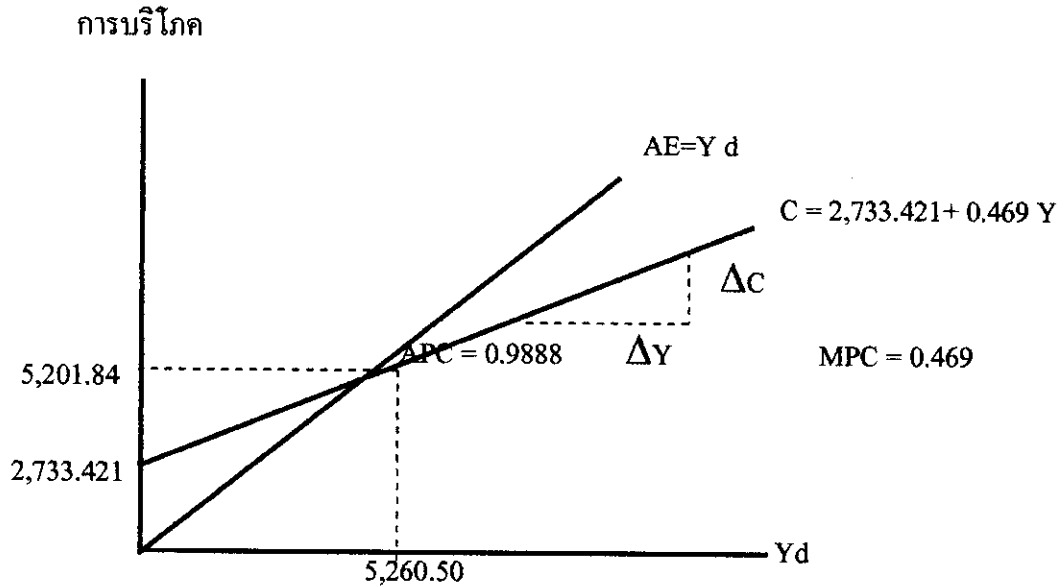
ตัวแปร	พารามิเตอร์	t-statistic	Sig.
Constant	2,733.421	5.610	.000
รายได้รวมต่อเดือน	0.469	7.240	.000

ที่มา: จากการประมาณ

จากค่าพารามิเตอร์ในตารางที่ 4.34 นำไปแทนค่าในสมการ ได้ดังนี้

$$C = 2,733.421 + 0.469 Y$$

$$\text{โดย } 0.469 = b = MPC$$

จากค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภคที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.469 สามารถอธิบายได้ว่า ถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะทำให้การบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกเปลี่ยนแปลงไป 0.469 หน่วยในทิศทางเดียวกัน นั่นคือผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมีรายได้เพิ่มขึ้น 100 บาท จะทำให้รายจ่ายในการบริโภครวมเพิ่มขึ้น 46.9 บาท

ตอนที่ 7 การเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับ เส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550

ตารางที่ 4.35 เส้นความยากจน ปี 2547-2552

รายการ	เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)				
	2547	2549	2550	2551	2552
ทั่วประเทศ	1,525	1,661	1,705	1,808	1,805
ภาคกลาง	1,525	1,678	1,716	1,834	1,828
ชัยนาท	1,321	1,448	1,485	-	-

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

**ตารางที่ 4.36 รายจ่ายการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกเปรียบเทียบกับเส้นความ
ยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550**

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รายจ่ายการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจน	23	23.0
รายจ่ายการบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจน	77	77.0
รวม	100	100.0

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตาราง 4.36 เมื่อสำรวจรายจ่ายการบริโภคของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลเสื่อโฮกจำนวนทั้งหมด 100 คน เปรียบเทียบกับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท พบว่า ส่วนใหญ่มีรายจ่ายการบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจน โดยมีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 ในขณะที่มีรายจ่ายการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก โดยจะสรุปผลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก เพื่อสำรวจความต้องการด้านสวัสดิการต่างๆของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก เพื่อวิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก และเพื่อเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เก็บข้อมูลจากการดำเนินการโดยวิธีการสำรวจ (Survey method) ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จำนวน 100 ตัวอย่าง จากนั้นจะนำข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆกับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท แล้วนำผลที่ได้จากการสรุปมาทำการอธิบาย และสรุปผลการวิจัย

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก
สถานภาพส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54 ช่วงอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60 – 64 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.0 ศาสนาที่นับถือ พบว่าทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 100.0 สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 58.0 การอ่านออกเขียนได้พบว่าส่วนใหญ่อ่านออกเขียนได้ คิดเป็นร้อยละ 92 การประกอบอาชีพ พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกส่วนใหญ่ยังมีการประกอบอาชีพอยู่ถึงร้อยละ 56.0 โดยอาชีพปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 46.43 ของจำนวนผู้สูงอายุที่ยังประกอบอาชีพอยู่ แหล่งรายได้หลักพบว่า แหล่งรายได้หลักของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้จากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 54 ระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถม โดยคิดเป็นร้อยละ 73.0 ขนาดครัวเรือนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสมาชิก 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 80 ตามลำดับ

1.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน และการออม

การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน และการออม พบว่าผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,260.50 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 105,089.80 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 571,150.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 46,880.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 96,700.00 บาท

1.3.3 การวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องดื่มของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,747.93 บาท รายจ่ายด้านเช่า เบียร์ บุหรี่ และของมีนเมาของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 319.40 บาท รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 162.00 บาท รายจ่ายด้านการเดินทางของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 104.30 บาท รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 541.99 บาท รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 60.20 บาท รายจ่ายด้านสันทนาการของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 121.00 บาท รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 83.02 บาท รายจ่ายด้านเลี้ยงบุตรหลานของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 385.00 บาท รายจ่ายเพื่อสังคมของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 420.50 บาท และรายจ่ายด้านการพนันของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 256.50 บาท

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้สูงอายุ

เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการบริการตามบ้านเพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ พบว่า มีความต้องการให้มีทั้งหมด เกี่ยวกับความต้องการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการอาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ พบว่า มีความต้องการให้มีทั้งหมด และเกี่ยวกับความต้องการการสร้างงาน และอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ

1.3.5 การวิเคราะห์ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของรายจ่ายรวมด้านต่างๆต่อรายได้

จากการศึกษารายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก พบว่ารายจ่ายการบริโภคของผู้สูงอายุด้านรายจ่ายรวม มีค่า APC เท่ากับ 0.9888 หมายความว่ารายจ่ายได้รวม 1 หน่วยถูกใช้ไปเพื่อรายจ่ายด้านการบริโภค รวมถึง 0.9888 หน่วย

1.3.6 การวิเคราะห์ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

จากการศึกษาค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายทางด้านบริการบริโภค รวมมีค่าเท่ากับ 0.469 สามารถอธิบายได้ว่า ถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จะบริโภคเปลี่ยนไป 0.469 หน่วย

1.3.7 การเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก กับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550

จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีรายจ่ายการบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจน โดยมีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 ในขณะที่มีรายจ่ายการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่ได้ในบทที่ 4 สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

2.1 การอภิปรายผลการศึกษาเชิงพรรณนา

2.1.1 ด้านคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อธิบายได้ว่า กลุ่มประชากรผู้สูงอายุที่สุ่มตัวอย่างอาจจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ช่วงอายุส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุ พบว่า จะมีอายุอยู่ระหว่าง 60 – 64 ปี อธิบายได้ว่า กลุ่มประชากรผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ส่วนใหญ่จะเป็นการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุในระยะเริ่มต้น ศาสนาที่นับถือ พบว่าทั้งหมดของผู้สูงอายุผู้สูงอายุนับถือศาสนาพุทธ อธิบายได้ว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาเดียวที่ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกเลือกที่จะนับถือ จากสถานภาพการสมรสส่วนใหญ่ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมีสถานภาพสมรส อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสมรส การอ่านออกเขียนได้ พบว่าส่วนใหญ่อ่านออกเขียนได้ อาชีพปัจจุบันพบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกส่วนใหญ่ยังมีการประกอบอาชีพอยู่ แต่ถ้าจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้สูงอายุที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีเป็นส่วนใหญ่ อธิบายได้ว่า อาชีพเกษตรกรรมถือเป็นอาชีพหลักของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก แหล่งรายได้หลักพบว่า แหล่งรายได้หลักของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้จากการทำงาน อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกยังต้องทำงานหารายได้เพื่อเอาไว้อาศัยใช้ในการดำเนินชีวิตในบั้นปลายของชีวิต ระดับการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมีการศึกษาอยู่ในขั้นระดับพื้นฐาน ขนาดครัวเรือนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสมาชิก 3 - 4 คน อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกยังมีสมาชิกอาศัยอยู่ด้วยกันภายในครัวเรือน และการเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ พบว่าส่วนใหญ่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้านที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆของสังคม

2.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านรายได้ ทรัพย์สิน หนี้สิน หลักประกัน และการออม

จากการศึกษา พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน คือ 5,260.50 บาท การมีหลักประกันและการออมเฉลี่ย คือ 105,089.80 บาท ทรัพย์สินถาวรมีมูลค่าเฉลี่ย คือ 571,150.00 บาท ทรัพย์สินหมุนเวียนเฉลี่ย คือ 46,880.00 บาท และมีหนี้สินเฉลี่ย 96,700.00 บาท อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกยังมีรายได้หลักประกัน และการออม รวมทั้งทรัพย์สินต่างๆ แต่ก็มีหนี้สินเฉลี่ยค่อนข้างสูง

2.1.3 เมื่อวิเคราะห์รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

จากการศึกษา รายจ่ายด้านต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายจ่ายด้านอาหารและเครื่องคั้นของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 2,747.93 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.83 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเหต้ำ เบียร์ นุหรี และของมีนเมาของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 319.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.14 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเครื่องนุ่งห่ม/รองเท้าของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 162.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.11 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านการเดินทางของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 104.30 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.01 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านสาธารณูปโภคของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 541.99 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.42 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 60.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.16 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านสินทนาการของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 121.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.32 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 83.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.60 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายด้านเลี้ยงดูบุตรหลานของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 385.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.40 ของรายจ่ายการบริโภครวม รายจ่ายเพื่อสังคมาของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 420.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.08 ของรายจ่ายการบริโภครวม และรายจ่ายด้านการพนันของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยต่อเดือน คือ 256.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.93 ของรายจ่ายการบริโภครวม ตามลำดับ อธิบายได้ว่า รายจ่ายการบริโภคส่วนใหญ่ คือ ทางด้านอาหาร และเครื่องคั้น โดยคิดเป็นร้อยละ 52.83 ของการบริโภคทั้งหมด ส่วนรายจ่ายด้านการรักษาพยาบาลกลับเป็นรายจ่ายของการบริโภคที่ต่ำที่สุด โดยมีสาเหตุมาจาก ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยจะมีบัตรผู้สูงอายุใช้รักษาฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย แต่มีบางรายที่มีค่าใช้จ่ายทางด้านนี้ เนื่องจาก ไปรักษาที่คลินิกจึงมีค่าใช้จ่ายทางด้านนี้ และยังพบพฤติกรรมกรบริโภคหลายด้านที่ไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ทางด้านของมีนเมา เครื่องใช้ไฟฟ้า และทางด้านการพนันในสัดส่วนที่พอสมควร

2.1.4 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

เมื่อสำรวจความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จำนวนทั้งหมด 100 คน เกี่ยวกับความต้องการศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการการจัดบริการตามบ้านเพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง พบว่า

ส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการตั้งอำนาจความสะดวกในที่สาธารณะ พบว่า มีความต้องการให้มีทั้งหมด เกี่ยวกับความต้องการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการ เกี่ยวกับความต้องการอาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ พบว่า มีความต้องการให้มีทั้งหมด และเกี่ยวกับความต้องการการสร้างงาน และอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการ

2.1.5 การวิเคราะห์ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภคหน่วยสุดท้ายของรายจ่ายรวมด้านต่างๆต่อรายได้

การวิเคราะห์ค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยของการบริโภค จากการศึกษารายได้ และค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก พบว่า รายจ่ายการบริโภคของผู้สูงอายุด้านรายจ่ายรวม มีค่า APC สูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 0.9888 หมายความว่า รายได้รวม 1 หน่วยถูกใช้ไปเพื่อรายจ่ายด้านการบริโภครวม 0.9888 หน่วย อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกมีรายจ่ายด้านการบริโภคด้านต่างๆสูงใกล้เคียงกับรายได้ที่ได้รับ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีวงจรชีวิตที่เมื่อถึงวัยสูงอายุผู้สูงอายุจะนำเงินจากการออมในช่วงวัยที่ผ่านมาออกมาใช้ในการบริโภค และมีปริมาณการออมที่ไม่สูงนัก

2.1.6 การวิเคราะห์ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก

จากการศึกษาค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายทางการบริโภครวมมีค่าเท่ากับ 0.469 ซึ่งได้จากสมการการบริโภค ดังนี้ $C = 2733.421 + 0.469 Y$ อธิบายได้ว่า ถึงแม้ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก จะไม่มีรายได้ใดๆเลย หรือรายได้เป็น 0 ก็ยังจะมีการบริโภคอย่างน้อย ที่ 2,733.421 หน่วย และยังอธิบายได้อีกว่า ถ้ารายได้ของผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกก็จะบริโภคเปลี่ยนแปลงไป 0.469 หน่วย ในทิศทางเดียวกัน จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงการบริโภคเนื่องจากมีรายได้ที่เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างน้อย อาจเป็นไปได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก มีการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย มีวัฒนธรรมที่แบ่งปันกันในสังคม และมีการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

2.2 การเปรียบเทียบการบริโภคของผู้สูงอายุ กับเส้นความยากจน

การเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกกับเส้นความยากจนของจังหวัดชัยนาท ปี 2550 จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีรายจ่ายการบริโภคสูงกว่าเส้นความยากจน โดยมีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 ในขณะที่มีรายจ่ายการบริโภคต่ำกว่าเส้น

ความยากจนมีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ตามลำดับ อธิบายได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกส่วนใหญ่ มีความเป็นอยู่ในค่อนข้างดี ไม่จัดเป็นคนยากจนนัก

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการศึกษาทางด้านการทำงานของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกยังมีการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ในการค้ารงชีพเกินกว่าครึ่ง ถ้าได้รับการส่งเสริมอาชีพ ผู้สูงอายุก็จะมีรายได้มากขึ้นด้วย

3.1.2 จากผลการศึกษาด้านรายจ่าย จะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกยังมีรายจ่ายของการบริโภคด้านต่างๆที่ไม่ใช้สิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตค่อนข้างสูง เช่น รายจ่ายด้านการพนัน ด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า และด้านเหล้า บุหรี่ และของมีนเมา เป็นต้น ถ้าหน่วยงานต่างๆช่วยรณรงค์ให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มากขึ้น ก็น่าจะเป็นประโยชน์กับตัวผู้สูงอายุเอง

3.1.3 จากผลการศึกษาด้านการออม พบว่า ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก มีหลักประกัน และการออมในช่วงอายุที่ผ่านมาไม่มากนัก จึงควรให้มีหน่วยงานต่างๆเร่งให้ความรู้กับประชาชนในวัยต่างๆได้รู้จัก ประหยัด อดออม รายได้ และทรัพย์สิน เพื่ออนาคตในวันข้างหน้า

3.1.4 จากผลการศึกษาความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮก ทำให้ผู้บริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัยไปวิเคราะห์ และเป็นส่วนหนึ่งในแผนพัฒนาตำบลได้ต่อไป

3.1.5 นำไปกำหนดนโยบายในการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากจน ให้ครอบคลุมและทั่วถึง

3.1.6 รัฐควรเตรียมความพร้อมทางด้านการบริโภคในภาพรวมต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการกำหนดขอบเขตของการศึกษามีระยะเวลาและงบประมาณที่จำกัด จึงทำการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างได้ เพียง 100 ตัวอย่างเท่านั้น หากผู้ที่สนใจทำการวิจัยต่อไป สามารถเก็บตัวอย่างได้มากกว่าก็จะทำให้งานวิจัยมีข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น และหาก

นำเอาสถิติต่างๆของสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิมาทำการวิเคราะห์หาค่าโน้มเอียงในการบริโภคของผู้สูงอายุก็จะได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้นอีกระดับหนึ่ง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2553) สถานการณ์ผู้สูงอายุในประเทศไทย 2552 กรุงเทพมหานคร สถิติ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คืบค้นวันที่ 1 กรกฎาคม 2553 จาก <http://www.m-society.go.th/msostat.php>
- ช.ชยินทร์ เพ็ชฌุไพศิษฏ์ (2551) “แนวทางและมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย” รายงานการวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ (ออนไลน์) สาระสังเขป คืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2553 จาก <http://www.thaicentenarian.mahidol.ac.th/TECIC/index.php/about-elderly/research>
- จิตติกานต์ ขาววิไชย และคนอื่นๆ (2552) “รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนวัยทำงานในสภาวะค่าครองชีพสูงในกรุงเทพมหานคร” การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิทยาลัยบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ออนไลน์) สาระสังเขป คืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- ดวงทิพย์รัตน์ เกื้อนศิริ (2549) พฤติกรรมการบริโภคของข้าราชการตำรวจ สายงานอำนวยการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (ออนไลน์) สาระสังเขป คืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- ณอมศักดิ์ แสนอินตะ (2548) “แบบแผนการใช้จ่ายบริโภคของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2548” รายงานการวิจัย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ออนไลน์) สาระสังเขป คืบค้นวันที่ 1 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- ธนุช ตรีทิพบุตร (2551) “สรุปผลเบื้องต้นการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย ปี 2550” ใน รายงานการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย ปี 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- นคร ยิ้มศิริวัฒนา (2541) “การวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือนเกษตรภาคกลาง” คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ออนไลน์) สาระสังเขป คืบค้นวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>

- นครศ ราชจรีต (2551) “พฤติกรรมกรรมการบริโภคของครุที่มีหนี้สินในจังหวัดยะลา” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืบวันที่ 9 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- มนตรีรา เพียรพิทยากุล (2546) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการถือบัตร ATM ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืบวันที่ 9 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- วิทยา ปิ่นทอง (2550) “ทฤษฎีการบริโภคและการลงทุน” ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตรมหาภาค หน่วยที่ 4 หน้า 173-183 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- สมประวิณ มันประเสริฐ (2553) “มิติทางเศรษฐกิจของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร” รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืบวันที่ 25 สิงหาคม 2553 จาก <http://www.nidambe11.net/ekonomiz/2010q1/2010february25p1.htm>
- สุพัตรา ภูรินันท์ (2544) “พฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ในภาวะเศรษฐกิจถดถอย” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืบวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- สุเทพ พันประสิทธิ์ (2545) “ดัชนีคุณภาพชีวิต และค่าวัดความยากจนในประเทศไทย” รายงานการวิจัย ศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืบวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- สำนักงานคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (2551) สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2550 กรุงเทพมหานคร มูลนิธิสถาบันวิจัยและการพัฒนาผู้สูงอายุไทย
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) รายงานการประเมินความยากจน ปี 2550 กรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2551) รายงานการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยปี 2550 กรุงเทพมหานคร กลุ่มสถิติ 4 สำนักสถิติเศรษฐกิจสังคมและประชาคมติ 1
- เบน พงศ์ภมร(2552) “ข่าวเด่นเมืองไทย” ไทยทาวน์ ยูเอสเอ นิวส์ (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืบวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>

เลิศหญิง หิรัญโร (2545) “รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ พฤติกรรมการบริโภคสินค้าและบริการ ของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการ โฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 18 กรกฎาคม 2553 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
พฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุ

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้สูงอายุ

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายได้ สิทธิประโยชน์ การมีหลักประกัน/การออม และภาระหนี้สินของผู้สูงอายุ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคของผู้สูงอายุ โดยศึกษาจากด้านรายจ่าย

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และความต้องการของผู้สูงอายุ

2. โปรดตอบตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพื่อให้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยได้อย่างสมบูรณ์

3. โปรดเขียนเครื่องหมาย / ใส่ในช่อง () หน้าข้อความที่เลือก หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย
เลขที่แบบสอบถาม

1	2	3

สัมภาษณ์ที่หมู่บ้าน.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้สูงอายุ

1. เพศ

() 1. หญิง

() 2. ชาย

	4
--	---

2. อายุ

() 1. 60-64 ปี

() 2. 65-69 ปี

() 3. 70-74 ปี

() 4. 75-79 ปี

() 5. 80 ปีขึ้นไป

	5
--	---

3. ศาสนาที่นับถือ

() 1. พุทธ

() 2. อิสลาม

() 3. คริสต์

() 4. อื่น ๆ ระบุ.....

	6
--	---

4. สถานภาพการสมรส

 7 1. โสด 2. สมรส 3. หม้าย 4. หย่าร้าง

5. การอ่านออกเขียนได้

 8 1. ได้ 2. ไม่ได้

6. อาชีพปัจจุบัน

 9 1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ 2. รับจ้าง 3. เกษตรกรรม 4. ธุรกิจส่วนตัว ระบุ

7. แหล่งรายได้หลัก

 10 1. การทำงาน 2. ลูก/ญาติ 3. เบี้ยยังชีพ 4. อื่น ๆ ระบุ.....

8. ระดับการศึกษา

 11 1. ไม่ได้รับการศึกษาหรือไม่จบประถม 2. ประถมศึกษา 3. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)(ปวช.3) 5. อนุปริญญา (ปวส.,ปวท.,ปกศ.สูง) 6. ปริญญาตรี 7. สูงกว่าปริญญาตรี

9. ขนาดครัวเรือน

 12 1. 1-2 คน 2. 3-4 คน 3. 5-6 คน 4. 7 คนขึ้นไป

10. การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ

 13 1. ไม่เป็น 2. เป็น ระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายได้ สินทรัพย์ การมีหลักประกัน/การออม และภาระหนี้สินของผู้สูงอายุ
คำชี้แจง โปรดระบุข้อมูลต่างๆของท่านลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

รายการ	มูลค่า (บาท)
1. รายได้ต่อเดือนรวม	
2. การมีหลักประกัน / การออม รวมทั้งสิ้น เช่น การออมในระบบ กลุ่มออมทรัพย์/สัจจะ บำเหน็จ/บำนาญ บริษัทประกันชีวิต และอื่นๆ	
3. สินทรัพย์ถาวรรวม เช่น บ้าน ที่ดิน เป็นต้น	
4. สินทรัพย์หมุนเวียนรวม เช่น เพชร ทอง เครื่องประดับ รถยนต์ เป็นต้น	
5. ภาระหนี้สินรวม ทั้งในและนอกระบบ	

ตอนที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

คำชี้แจง โปรดระบุค่าใช้จ่ายของท่านลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

รายการใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายของผู้สูงอายุ (บาท/เดือน)
1. ด้านอาหาร และเครื่องดื่ม	
2. เหล้า เบียร์ บุหรี่ ยาเส้น และของมีนเมา	
3. ค่าเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า	
4. การเดินทางรวม เช่น ค่าโดยสาร ค่าน้ำมันรถ	
5. ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์	
6. ค่ารักษาพยาบาล	
7. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และสันทนาการ เช่น ท่องเที่ยว บ้านเทิง	
8. ด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น การผ่อนสินค้า	
9. เพื่อสังคม เช่น การบริจาค งานสังคมต่างๆ ทำบุญ เป็นต้น	
10. ด้านเลี้ยงดูบุตรหลาน เช่น ค่าขนม ค่าเล่าเรียน เป็นต้น	
11. ด้านการพนัน เช่น เล่นไพ่ ไฮโล หวย เป็นต้น	

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และความต้องการของผู้สูงอายุทางด้านสวัสดิการ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ใส่ในช่อง หน้าข้อความที่เลือก หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ประเภทสวัสดิการ	ไม่ต้องการ	ต้องการ
1. ศูนย์ดูแลกลางวันสำหรับผู้สูงอายุ		
2. ศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ		
3. การจัดบริการตามบ้าน (home care) เพื่อช่วยผู้สูงอายุในการดำรงชีพ		
4. บ้านพักสำหรับผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง		
5. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในที่สาธารณะ เช่น ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ/ ทางลาด/ รถเข็น ฯลฯ		
6. จัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้สูงอายุ		
7. อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ (เช่น อสม./ อพส. ฯลฯ)		
8. การสร้างงาน และอาชีพ		
9. อื่น ๆ (ระบุ).....		

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าช่วยตอบแบบสอบถาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลเสื่อโฮกทั้งทางตรงและทางอ้อมได้ต่อไป

วีรชาติ พูลเหลือ

ผู้ศึกษา

ภาคผนวก ข
ผลการศึกษาโปรแกรม(Regression)

Regression

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
รายจ่ายการบริโภครวม	5201.840	4,291.06836	100
รายได้ต่อเดือน	5,260.50	5,398.276	100

Correlations

	รายจ่ายการบริโภครวม	รายได้ต่อเดือน
Pearson Correlation	รายจ่ายการบริโภครวม	รายได้ต่อเดือน
	1.000	.590
	.590	1.000
Sig. (1-tailed)	รายจ่ายการบริโภครวม	รายได้ต่อเดือน
	.	.000
	.000	.
N	รายจ่ายการบริโภครวม	รายได้ต่อเดือน
	100	100
	100	100

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	รายได้ต่อเดือน	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภครวม

Model Summary^a

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.590 ^a	.348	.342	3,481.27128	.348	52.415	1	98	.000	1.050

a. Predictors: (Constant), รายได้ต่อเดือน

b. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภครวม

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6E+008	1	635227029	52.415	.000 ^a
	Residual	1E+009	98	12119249.7		
	Total	2E+009	99			

- a. Predictors: (Constant), รายได้ต่อเดือน
b. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภค

Coefficients

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		t	Sig.	% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics		
		B	Std. Error	Beta				Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF	
1	(Constant)	733.421	487.278			5.610	.000	1766.433	3700.409						
	รายได้ต่อเดือน	.469	.065	.590		7.240	.000	.341	.598	.590	.590	.590	1.000	1.000	

a. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภค

Coefficient Correlations^a

Model		รายได้ต่อเดือน
1	Correlations	รายได้ต่อเดือน
		1.000
	Covariances	รายได้ต่อเดือน
		.004

a. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภค

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions	
				(Constant)	รายได้ต่อเดือน
1	1	1.700	1.000	.15	.15
	2	.300	2.379	.85	.85

a. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภค

Casewise Diagnostics^a

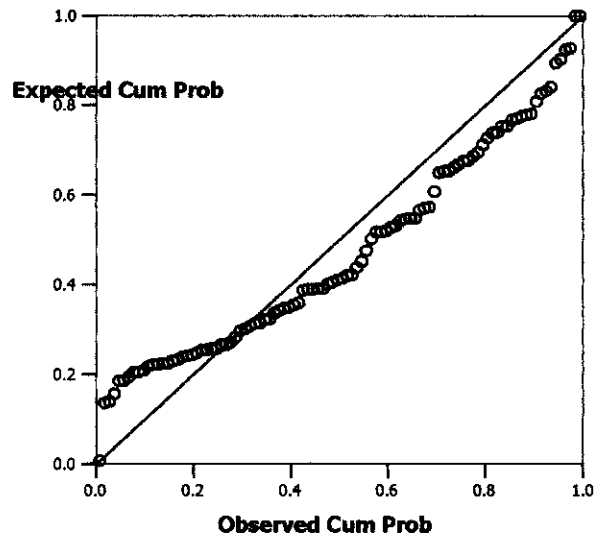
Case Number	Std. Residual	รายจ่ายการบริโภค	Predicted Value	Residual
99	5.092	21400.00	3,671.8942	17728.11
100	5.264	25750.00	7,425.7867	18324.21

a. Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภค

Charts

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: รายจ่ายการบริโภคกรม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายวิรัชิต พูลเหลือ
วัน เดือน ปีเกิด	2 พฤษภาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง ชัยนาท
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (การจัดการประมง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2542
สถานที่ทำงาน	ไปรษณีย์ชัยนาท จังหวัดชัยนาท
ตำแหน่ง	ผู้รับตั้งไปรษณีย์อนุญาต